

SALT RAPPORT 1091

Fishing For Litter som tiltak mot marin forsøpling i Norge

Årsrapport 2024

Nofir

Rapporttittel | Report title:

Fishing For Litter som tiltak mot marin forøpling i Norge - Årsrapport 2024

Rapport nr. | Report no.: 1091

Dato | Date: 15.01.25

Antall sider | Number of pages: 43

Oppdragsgiver | Client:

Miljødirektoratet /Senter mot marin forøpling, The Norwegian Environmental Agency/ The Norwegian Centre against Marine Litter

Oppdragsgivers referanse | Client's reference:

Annsophie Kristansen

Prosjektleder | Project manager:

Hilde Rødås Johnsen, SALT Lofoten

Kvalitetskontroll | Quality control:

Carl Højman

Forfatter(e) | Author(s):

Hilde Rødås Johnsen
Audun Narvestad

Fotograf omslagsbilde:

Unsplash.com

Sammendrag / Summary

Denne rapporten oppsummerer gjennomføring og resultater av Fishing For Litter ordningen i Norge i 2024. This report summarizes the implementation and results of the Fishing for Litter scheme in Norway in 2024.

© SALT Lofoten AS, Rapporten kan kun kopieres i sin helhet. Kopiering av deler av rapporten eller gjengivelse på annen måte er kun tillatt etter skriftlig samtykke fra SALT.

INNHALDSFORTEGNELSE

Sammendrag	4
Summary in English	5
Forord	7
1. Deltakere og ansvarsfordeling	8
2. Organisering, gjennomføring og målsetting	9
2.1 Mål.....	9
3. kostnadsramme og finansiering	10
4. Deltakerfartøy og mottak	11
4.1 Mottak.....	12
4.1.1. Levering utenom ordinære mottak	14
4.2 Fartøyantall	15
4.3 Geografisk fordeling av oppsamlet avfall	17
5. Avfallsmengder	19
5.1 Avfallsbehandling og gjenvinning	20
6. Informasjon og oppfølging	21
6.1 Medieoppslag.....	22
7. Regnskap og rapportering	23
8. Kunnskapsinnhenting	23
8.1 Gjennomføring	24
8.2 Resultater.....	24
8.4 Gjennomførte plukkanalyser i 2024.....	27
8.4.1 Plukkanalyse Stamsund	27
8.4.2 Plukkanalyse Tromsø	29
8.4.3 Plukkanalyse Myre (Sortland).....	30
8.4.4 Plukkanalyse Ålesund.....	32
8.4.5 Gjenvunnet avfall	33
8.5 Sammenstilling av analyseresultater fra 2016 til og med 2024	34
Vedlegg	37

SAMMENDRAG

Rapporten oppsummerer gjennomføring, erfaringer og resultater fra Fishing for Litter i 2024. Ordningen involverer fiskefartøy i oppsamling av marint avfall til havs, og har tidligere vært gjennomført som en nasjonal prøveordning i regi av Miljødirektoratet (2016-2017) hvor Salt Lofoten AS (SALT) har vært ansvarlig for planlegging og gjennomføring på oppdrag fra Miljødirektoratet. Fra og med 2018 har ordningen vært videreført via Miljødirektoratets tilskuddsordning for marin forsøpling, og hvor SALT har videreført sin rolle som prosjektansvarlig. Det er for 2024 bevilget et tilskudd på NOK 2,6 millioner til drift av Fishing for Litter.

Innvilget budsjett skal dekke mottak, avfallsbehandling, materiell og drift av ordningen, samt kunnskapsinnhenting og gjenvinning. Deltakende fartøy har i 2024 kunnet levere oppfisket marint avfall gratis i 11 utvalgte havner langs kysten. Mottak er lokalisert i Tromsø, Ålesund, Egersund, Karmøy, Hvaler, Måløy, Båtsfjord, Austevoll, Stamsund, Myre og Havøysund.

I alt er 122 fartøy tilknyttet ordningen ved utgangen av 2024. Det tilsvarer en økning på seks fartøy fra forutgående år. I tillegg er listen over deltakende fartøy løpende justert for endringer av eierskap og utskiftninger og fornyelser av fartøy. Deltakerfartøyene utstyres med sekker for avfallssoppsamling, og der oppfisket avfall sorteres i to kategorier ombord: «gjenvinnbart avfall» og «annet avfall/restavfall». For mindre fartøy tilbys oppsamlingsløsninger i form av sekkestativ på land i utvalgte havner. Sekkeløsning og informasjonsmateriell er oppdatert og forbedret i 2024 for å ytterligere forbedre informasjon om sortering. Blant annet er instruksjoner for sortering trykt direkte på nye avfallssekker bestilt i 2024.

Tross stramme budsjетtrammer har ordningen vært driftet som normalt i 2024 uten stans i mottaket av avfall. Generell kostnadsvekst, inkludert prisvekst for transport og avfallsbehandling, sammen med et høyt antall store og kostnadskrevende leveranser av tapte snøkrabbeteiner i 2024, har bidratt til å sette budsjетtrammen under press. Utviklingen i kostnader og avfallsmengder har vært fulgt nøye, for om nødvendig å kunne innføre tiltak som stans i mottak og restriksjoner på levering ved behov. Dette for å hindre budsjетtoverskridelser.

Totalt er det tatt imot 210 tonn avfall i 2024, fordelt på 146 leveranser. Uregistrerte leveranser til sekkestativ kommer i tillegg. Det har også i år vært samarbeidet med Nofir om gjenvinning av oppsamlet fiskeriavfall, og med lokale mottak og avfallsaktører om gjennomføringen i de enkelte havner. Om lag 15 tonn avfall er transportert til Nofir for gjenvinning i 2024. Den lave andelen avfall til gjenvinning skyldes at forholdsvis mye avfall ble transportert i 2023, og at det tar tid å bygge opp nye lagre av gjenvinnbart avfall for transport.

Det er gjennomført fire dyppdykkanalyser av innsamlet avfall i ordningen i 2024, fordelt på havnene Tromsø, Ålesund, Stamsund og Myre. Dette er samme nivå som i 2023. Gjennomførte analyser gir informasjon om sammensetningen av avfallet som er samlet inn. Herunder informasjon om type avfall, materialer og avfallskilder. Fiskeriaktivitet utgjør den klart største kilden til marint avfall samlet inn gjennom Fishing for Litter i 2024. Bunntål utgjør den største avfallsfraksjonen (i vekt) i årets analyse, mens avskjær/bøting utgjør den største enkeltfraksjonen i antall. I alt er nesten 13 tonn innsamlet avfall blitt analysert. Dette utgjør ca. 6,1 prosent av den totale avfallsmengden. Resultater og gjennomføring av analysene er nærmere beskrevet i kapittel 8.

SUMMARY IN ENGLISH

The report summarizes the implementation, experiences, and results of Fishing for Litter in 2024. The scheme involves fishing vessels in the battle against marine litter by enabling quayside disposal of bycatch litter free of charge. In Norway, Fishing for Litter was initiated as a pilot by the Norwegian Environment Agency (2016-2017) and implemented by SALT Lofoten AS (SALT) on their behalf. As of 2018, the scheme has been continued with funding through the Norwegian Environment Agency's subsidy scheme for marine litter mitigation projects, with SALT continuing its role as a project manager. For 2024, a grant of NOK 2.6 million has been allocated for the operation of Fishing for Litter.

The approved budget covers costs for reception, waste treatment, materials, and operation of the initiative, as well as data collection and recycling. In 2024, participating vessels have been able to deliver collected marine waste free of charge at 11 selected ports along the coast. The reception facilities are in Tromsø, Ålesund, Egersund, Karmøy, Hvaler, Måløy, Båtsfjord, Austevoll, Stamsund, Myre and Havøysund.

A total of 122 vessels were affiliated with the initiative by the end of 2024, representing an increase of six vessels from the previous year. Additionally, the list of participating vessels has been continuously adjusted to account for changes in ownership, replacements, and renewals. The participating vessels are equipped with collection bags for waste, and the collected waste is sorted onboard into two categories: "recyclable waste" and "other waste/residual waste." For smaller vessels, collection solutions are available in the form of bag stands on land in selected ports. Bags and informational materials were updated and improved in 2024 to enhance waste sorting information further. For example, sorting instructions were printed directly on new waste bags ordered in 2024.

A general increase in costs, including rising transportation and waste treatment costs, along with a high number of large and costly deliveries of lost snow crab pots in 2024, have put pressure on the budget. The development of costs and waste volumes has been closely monitored to implement necessary measures, such as stopping waste reception or imposing delivery restrictions, to prevent budget overruns. Despite a tight budget, the initiative has been able to operate as usual in 2024 without any interruptions in waste reception.

A total of 210 tons of waste was received in 2024 through 146 deliveries from vessels. Additional unregistered deliveries to bag stands are not included in the number of deliverables. The collaboration with Nofir for the recycling of collected fisheries waste has continued in 2024, as well as cooperation with local reception facilities and waste management companies for the implementation in individual ports. Approximately 15 tons of waste were transported to Nofir for recycling in 2024. The low proportion of waste sent for recycling is due to a relatively high volume being transported in 2023, and the time required to accumulate enough recyclable waste for transport.

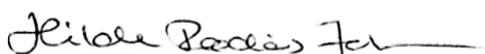
A total of four in-depth waste analyses were conducted in 2024 at the ports of Tromsø, Ålesund, Stamsund, and Myre, the same level as in 2023. These analyses provide information on the composition of the collected waste, including waste types, materials, and sources. Fisheries activities is by far, the largest source of marine waste collected through Fishing for Litter. Bottom trawling represents the largest fraction of waste by weight in this year's analysis, while net cut-offs/ repairs make up the largest individual fraction by count. In total, nearly 13 tons of collected waste have been analyzed, accounting for approximately 6.1 percent of the total waste volume. The results and implementation of the analyses are described in more detail in Chapter 8.

FORORD

SALT Lofoten AS (SALT) har siden 2015 stått ansvarlig for planlegging og gjennomføring av Fishing for Litter i Norge. Fishing for Litter ble først etablert som en toårig prøveordning i perioden 2016-2017, finansiert av Miljødirektoratet, og har senere vært videreført gjennom tilskuddsordningen for tiltak mot marin forsøpling. Fra 2023 har finansiering av Fishing for Litter vært avsatt i Statsbudsjettet som en del av tilskuddsordningen. Innvilget driftstilskudd i 2024 er på NOK 2,6 millioner. Ordningen er videreført med 11 mottakshavner der fiskefartøy kan levere oppfisket avfall gratis og 122 deltakerfartøy. I alt er det tatt imot mer enn 1500 tonn avfall gjennom Fishing for Litter siden oppstarten i 2016. Ordningen er gjennomført med bakgrunn i budsjett og prosjektbeskrivelse lagt til grunn for tilskuddsbevilgning, samt praksis og rutiner etablert gjennom tidligere driftsår. Samarbeid med havner, mottak og avfallsaktører om den praktiske gjennomføringen, og med Nofir om gjenvinning av innsamlet fiskeriavfall, er videreført i 2024. SALT inngår også i et europeisk nettverkssamarbeid for koordinatorene av Fishing for Litter, organisert av KIMO. Mengde innsamlet avfall rapporteres årlig til OSPAR via Miljødirektoratet. Denne årsrapporten redegjør for gjennomføring og resultater i ordningen i 2024. I forbindelse med implementering av EUs skipsavfalldirektiv (EU 2019/883), var Fishing for Litter foreslått faset ut ved innføringen av et generelt avfallsgebyr for fiskefartøy. I statsbudsjettet for 2025 er ordningen imidlertid videreført på samme nivå som i 2024. Det har det siste året vært arbeidet med å se på løsninger for hvordan Fishing for Litter eventuelt kan tilpasses nye forskriftskrav (Forurensningsforskriftens kap. 20) for mottak av oppfisket avfall i havner, og kommende produsentansvar for fiskeriutstyr.

Årsrapporten redegjør for gjennomføring og resultater i Fishing for Litter ordningen i 2024.

Ramberg 15.01.2024

Hilde Rødås Johnsen

Prosjektleder, SALT

1. DELTAKERE OG ANSVARSFORDELING

Ansvarlig prosjektleder hos SALT i 2024 har vært Hilde Rødås Johnsen, mens Audun Narvestad har vært prosjektmedarbeider. SALTs kontorer i Tromsø, Trondheim og Svolvær har deltatt i gjennomføring av kunnskapsinnhenting. Det har som tidligere år vært samarbeidet med Nofir om gjenvinning av innsamlet avfall. Kontaktpersoner hos Nofir er Øistein Aleksandersen og Kristian Sandbakk Hansen. I tillegg har det vært samarbeidet med følgende aktører om mottak og avfallsbehandling (Tabell 1):

Tabell 1. Oversikt over samarbeidsparter og kontaktpersoner.

Samarbeidspart	Havn	Kontaktperson
Troms Fryseterminal	Tromsø	Lars Valdermo, Kurt E. Tårnes
Tromsøterminalen	Tromsø	Eirik Torbergesen
Remiks Næring AS	Tromsø	Stein Åge Kaspersen
Longvagrgruppen AS	Ålesund	Jan Egil Strømmen
Sunnmøre Transport AS	Ålesund	Roger Hurlen, Per André Olsbø
Egersund Trål AS	Egersund	Wenche Vigrestad
Miljø Container	Egersund	Daniel Sperstad
Åkrehamn Trålbøteri	Karmøy	Terje Hemnes
Franzefoss Gjenvinning AS	Karmøy	Rune Reiersen
Egersund Group	Hvaler	Geir Magne Skjeldbred
Sandbakken Miljøstasjon	Hvaler	Ole Johan Vauger
Nordfjord Havn IKS	Måløy	Sølve Oldeide
Retura Nomil AS	Måløy	Peter Wilhelm Zerwekh
Båtsfjord Havn KF	Båtsfjord	Morten Abelsen
Jan Nylund og Sønner AS	Båtsfjord	Jan Nylund
Mørenot AS	Austevoll	Lars Tor Silnes
Ragn-Sells AS	Austevoll	Bjarte Barane
Jangaard Export AS	Stamsund	Rudi Stensvold
Lofoten Avfallsselskap	Stamsund	Monica K. Hartviksen
Østbø AS	Stamsund	Monica Sørvang
Øksnes Havnevesen	Myre	Trond Reinholdsen
Reno-Vest AS	Myre	Jack Lange og Tom Svendsen
Måsøy næring og havn KF	Havøysund	Oddvar Simonsen
Masternes Gjenvinning	Havøysund	Tron Møller Natland

2. ORGANISERING, GJENNOMFØRING OG MÅLSETTING

Fishing for Litter er gjennomført og driftet i henhold til etablert praksis, kunnskap og erfaringer fra utvikling og drift av ordningen fra 2016 og frem til i dag. SALT har i denne perioden bygd opp og administrert Fishing for Litter i Norge med finansiering fra Miljødirektoratet og tilskuddsordningen for tiltak mot marin forsøpling. Fishing for Litter er videreført etter den mal som er etablert gjennom tidligere år, og der ordningen har vært utviklet i nært samarbeid med Miljødirektoratet gjennom forutgående prøveordning. Videre i henhold til prosjektbeskrivelse og budsjett. Tilskudd til gjennomføring av ordningen i 2024 er bevilget av Miljødirektoratet, i tråd med avsetning i statsbudsjettet.

I tråd med tidligere praksis er kunnskapsinnhenting videreført som en integrert del av prosjektet, og gjennomført ved hjelp av analysemal utviklet og videreutviklet i prosjektet fra 2016. Dette innebærer dypdykksanalyser av en andel av det innsamlede avfallet for registrering av kilder, material, redskapstyper, begroing og eventuelt nasjonalitet m.v. Samarbeid med Fiskeridirektoratet om kartlegging av ryddeområder til havs er videreført i 2024. I tillegg oppfordres fartøy til å melde inn posisjonsrapportering ved funn av større avfallsmengder for registrering av mulige «hot spots» for marint avfall. Kun ett fartøy har gjort slik innmelding i 2024, da i forbindelse med funn av snøkrabbeteiner.

2.1 Mål

Målsetningene for Fishing for Litter ordningen som ble definert ved oppstarten i 2016 har ligget fast også i 2024. Ordningen skal:

1. Bidra til å fjerne marint søppel fra havet.
2. Øke fiskernes bevissthet i forhold til egne bidrag av søppel til miljøet.
3. Legge til rette for å overvåke regionale trender innen marint søppel.
4. Undersøke mulighetene for å gjenvinne de ressursene som tas opp av havet i form av marint avfall.

I tillegg har følgende delmål ligget til grunn for gjennomføringen i 2024:

- Et innsamlingsmål på >220 tonn, >116 deltakerfartøy og 11 mottak.
- Styrke den langsiktige forebyggingen av marin forsøpling gjennom Fishing for Litter ved at ordningen får virke over tid, tett oppfølging av involverte aktører og god informasjonsflyt.

- Sikre kontinuitet i leveringstilbudet for flåten, og legge til rette for å videreføre de positive effektene av Fishing for Litter knyttet til bevisstgjøring, rutiner og praksis ombord, oppfølging og kunnskapsinnhenting.
- Styrket sortering, og gjenvinning av en størst mulig andel av innsamlet avfall i samarbeid med Nofir.

Tilskudd til etablering av nye mottak har ikke vært gitt i 2024. Det har som tidligere år vært tatt forbehold om stans i mottaket av avfall som følge av uforutsette hendelser utenfor SALTs kontroll (force majeure), uforutsette høye avfallsmengder og/eller kostnadsstigning for avfallsbehandling som overstiger ordningens budsjett.

3. KOSTNADSRAMME OG FINANSIERING

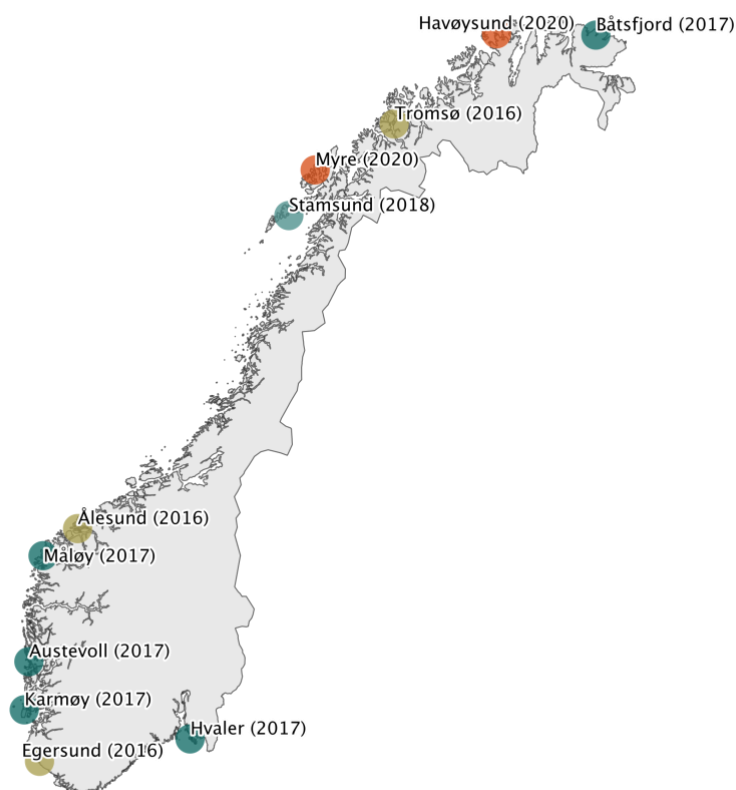
Miljødirektoratet har bevilget NOK 2,6 millioner til gjennomføring av Fishing for Litter i 2024 i tråd med avsetning i statsbudsjettet. Et driftsbudsjett i samsvar med bevilgningen har vært fremlagt Miljødirektoratet innen 1. april. Antall plukkanalyser er holdt på samme nivå som i 2023, reisekostnader og innkjøp av materiell er søkt holdt på et minimum, og det er ikke bestilt supplerende analyser fra avfallsselskap i 2024. Dette for å begrense driftskostnader. Det har også vært vist forsiktighet med rekruttering av nye fartøy for å holde avfallskostnadene nede. Ordningen har også i 2024 vært gjennomført uten stans i mottaket av avfall, men innenfor stramme budsjetterammer som ikke har gitt rom for videreutvikling av ordningen, for eksempel styrking av mottak med lav aktivitet og tilrettelegging for økt gjenvinning.

Bevilgningen til Fishing for Litter er økt med NOK 100.000 sammenlignet med 2023. Budsjetterrammen ligger likevel henholdsvis NOK 195.000 og 137.000 lavere enn i 2022 og 2021, og har ikke vært justert for generell prisvekst. Samlet innebærer dette en reell ressursnedgang i ordningen over de siste to årene, som sammen med prisvekst og et høyt antall store og kostnadskrevende leveranser av tapte snøkrabbeteiner i 2024 har satt de økonomiske rammene for ordningen under press. Utviklingen i kostnader og avfallsmengder har vært fulgt nøye opp, for å løpende kunne vurdere behovet for eventuelt stans i mottaket av innsamlet avfall for å hindre budsjettoverskridelser.

Bevilgningen har vært benyttet i henhold til søknad til drift av mottak, avfallsbehandling, gjenvinning av innsamlet fiskeriavfall, oppfølging, informasjon og kunnskapsinnhenting, og en begrenset rekruttering av nye fartøy. Et revisorgodkjent regnskap vil bli lagt frem som vedlegg til rapport innen 1. februar, i henhold til tidligere praksis.

4. DELTAKERFARTØY OG MOTTAK

Det ble fra 2016 til 2020 etablert 11 Fishing for Litter mottak, som alle er videreført i 2024. Mottakene er lokalisert i Hvaler, Egersund, Karmøy, Austevoll, Måløy, Ålesund, Tromsø, Båtsfjord, Stamsund, Myre og Havøysund (Fig. 1). En oversikt over lokalisering og samarbeidspartnere er presentert i Tabell 1. Det har ikke vært gitt tilskudd til utbygging av nye mottak etter 2020. Fra 2023 har en styrket tilgjengelighet for levering av oppfisket avfall i Tromsø og Egersund vært testet ut i form av to nye mottakspunkt for eksisterende fartøy i ordningen. Tilretteleggingen har ikke medført en reell vekst i ordningen, og samlet kvantum er ikke økt på disse to mottaksstedene.

Figur 1. Geografisk oversikt over Fishing for Litter mottakene samt årstall for etablering. Kart: SALT

Det har siden oppstarten av ordningen vært stor variasjon mellom de ulike mottakene i antall leveranser og mengde innsamlet avfall. Dette har bl.a sammenheng med variasjoner i flåtestruktur, redskapsbruk, driftsmønster, fangstområder og omfang av forsøpling, og kan også variere fra år til år for de enkelte mottak. Mens noen mottak har hatt høy innsamlingstakt over tid, har andre i større grad svingninger i leveranser og avfallsmender fra år til år, mens enkeltmottak har hatt lav aktivitet over tid. Dette gjelder primært Austevoll og Havøysund. Grunnet usikkerhet i framtidige

rammevilkår for ordningen ved implementering av nytt regelverk for mottak av oppfisket avfall i havnene og avfallsgebyr for fiskeflåten (Forurensningsforskriften kap. 20), og kommende produsentansvar, samt nedgang i budsjett, har re-lokalisering av mottak med lav aktivitet så langt ikke vært prioritert. Ressurser avsatt til avfallsbehandling m.v i havner med lav aktivitet har i stedet i praksis vært omdisponert til andre mottak. Dette har igjen bidratt til å overholde budsjett.

Status for de enkelte mottak i 2024 er beskrevet nedenfor.

4.1 Mottak

Tromsø:

Tromsø er, sammen med mottaket i Ålesund, det FFL-mottaket som over tid har hatt flest leveranser og størst innsamlingstakt. Kvantum og leveranser har holdt seg på et forholdsvis stabilt nivå i 2024, med en liten økning fra året før. Uttesting av et ekstra leveringspunkt ved Tromsøterminalen, som supplement til det faste mottaket ved Troms Fryseindustri, har vært videreført i 2024. Styrkingen i tilgjengeligheten av ordningen for allerede påmeldte fartøy i Tromsø, har ikke økt innsamlingstakten i havna i særlig grad. Tromsø er det mottaket som har tatt imot flest leveranser av tapte snøkrabbeteiner i 2024. Det har i 2024 vært gjennomført en plukkanalyse av innsamlet avfall.

Ålesund:

Mottaket i Ålesund har det største avfallskvantumet i ordningen også i 2024, og utgjør sammen med Tromsø det mottaket som over tid har hatt flest leveranser og størst innsamlingstakt. Antall leveranser ligger på et forholdsvis stabilt nivå sammenlignet med fjoråret, mens kvantumet har gått noe ned. Ålesund er likevel fortsatt den havnen med størst kvantum i 2024. Flere fartøy som deltar i ordningen i Ålesund veksler mellom å levere avfall i Ålesund og Tromsø gjennom året i takt med sesonger, og dette kan påvirke fordelingen av totalkvantum mellom de to havnene fra år til år. Det har i 2024 vært gjennomført en plukkanalyse av innsamlet avfall.

Måløy:

Mottaket i Måløy er strategisk plassert ved innløpet i havna og tilrettelegger godt for anløp også for fartøy som kun skal levere oppfisket avfall. Mottaket vurderte allerede i 2023 å ha nådd potensialet for antall deltakerfartøy i ordningen. Mottatt kvantum og leveranser er gått ned i 2024 sammenlignet med fjoråret, og kvantumet ligger også under 2022 nivå. Nedgangen er oppgitt å ha sammenheng med lavere aktivitet i flåten som følge av kvotsituasjonen.

Karmøy:

Leveranser av oppfisket avfall i Karmøy svinger gjennom året og over tid i takt med sesonger og vekslinger i redskapsbruk. Spesielt har omfanget av bunntråling betydning for kvantum oppfisket avfall. I 2024 er det registrert 2040 kg avfall levert i Karmøy. Overordnet har ordningen fungert godt

i Karmøy siden oppstarten, og har potensiale til å omfatte flere fartøy. Antall leveranser og kvantum er imidlertid sterkt påvirket av kvote- og reguleringsmessige forhold.

Stamsund:

Mottaket har sekkestativ og leveranser blir derfor ikke registrert. Hoveddelen av avfallet tas imot i vintersesongen under Lofotfisket og leveres utelukkende av kystfartøy. Mottatt kvantum har vist en positiv trend, og har gått ytterligere litt opp i 2024. Det har vært gjennomført en plukkanalyse av innlevert avfall i 2024.

Egersund:

Det lave antallet leveranser til mottaket i Egersund i 2024 skyldes primært svingninger i fiskeriaktivitet og redskapsbruk. Vanskelige forhold for rekestrålflåten i sør, samt en høy andel pelagiske fartøy påvirker mengden oppfisket avfall da pelagisk trål generelt får mindre søppel under fiske enn bunntrål/rekestrål. I tillegg har det, gjennom Fishing for Litter vært ryddet marint avfall på faste rekefelt over flere år, noe som kan ha ført til reduserte mengder avfall i disse områdene.

Båtsfjord:

Båtsfjord har hatt en nedgang i leveranser og kvantum i 2024 sammenlignet med 2023. Det høye kvantumet i fjor var relatert til oppsamling av gjenvinnbart avfall over tid som ble transportert til avfallsbehandling i 2023 grunnet lang ventetid på transport. Det er også innværende år transportert en forsendelse av oppsamlet gjenvinnbart avfall til Nofir noe som påvirker innsamlingstallene for 2024.

Havøysund:

FFL-containeren som står tilgjengelig for flåten i havna har ikke vært tømt i 2024, og det er derfor ikke registrert innmeldt avfall i 2024. Det har over tid vært jobbet fra prosjektledelsens side med å rekruttere flere fartøy til å levere oppfisket avfall i Havøysund.

Myre:

Innsamlet avfall i Vesterålen (Myre) står for en betydelig andel i ordningen i 2024. Mye av kvantumet er knyttet til større enkeltrederi som har samlet opp avfall over tid, og der leveransene ut fra størrelse har vært levert utenom FFL-container. Høy andel krokredskaper og garn blant fartøyene i havna påvirker oppsamlingspotensialet i den mindre flåten. Det har vært gjennomført en plukkanalyse av innlevert avfall i 2024.

Hvaler:

Mottaket på Hvaler tilbyr Fishing for Litter for fiskefartøy i hele Oslofjorden. Mottaket har sekkestativ og antall leveranser registreres derfor ikke.

Austevoll:

Ingen aktivitet i 2024. Leveringstilbudet har vært promotert og tilgjengelig for flåten gjennom hele året. Liten interesse for å levere antas å skyldes høy andel pelagiske fartøy. Re-lokalisering har ikke vært prioritert i påvente av avklaring av framtidige rammevilkår for Fishing for Litter, samt stramme budsjettammer i 2024.

4.1.1. Levering utenom ordinære mottak

Oppfisket avfall innenfor ordningen skal leveres til etablerte mottak. Der praktiske forhold tilsier det er det i noen tilfeller åpnet for at avfall kan leveres mottak med bil. Kostnader til slik transport dekkes ikke som en del av ordningen. Unntaksvis vil prosjektledelsen i tillegg kunne bistå deltakerfartøy med å tilrettelegge for levering av oppfisket avfall utenom etablerte mottak eller direkte til avfallsanlegg. Eksempelvis har dette tidligere vært gjort ved funn av svært store mengder snøkrabbeteiner, eller ved levering av særlig store avfallsmengder som f.eks funn av hele redskaper eller oppsamlet avfall over tid, der det ikke har vært praktisk hensiktsmessig å ta imot avfallet via eksisterende mottak. Slik levering tillates kun unntaksvis, og kun etter avtale med prosjektledelsen. Det har i 2024 vært arbeidet med å presisere hvilke krav som gjelder ved levering utenom etablert mottak der dette har vært aktuelt.

Helt fra ordningen ble etablert har det vært jevnlige forespørsler fra aktører langs kysten om etablering av nye FFL-mottak, og mottaksløsninger for oppfisket avfall. Både mottak i nye havner og geografiske områder, men også flere mottakspunkter i eksisterende FFL-havner med høy aktivitet, har vært etterspurt. Finanisering av nye mottak har imidlertid ikke vært innvilget etter 2020. Spesielt har endringer i mottakstrukturen for fisk i Tromsø havn de senere årene, har gjort at flere mottakspunkter har vært etterspurt over tid. For å imøtekomme dette har det fra og med 2023 vært testet ut et supplerende leveringspunkt ved Tromsøterminalen for eksisterende fartøy i ordningen, som er videreført i 2024. Tilsvarende har et samarbeid mellom Fonn i Egersund og FFL-mottaket ved Egersund Trål vært testet ut og videreført i 2024. Disse tilpasningene har ikke resultert i økte leveranser. Fra oktober 2023 er nytt Skipsavfallsdirektiv fra EU implementert i Forurensningsforskriftens kapittel 20. Forskriften stiller krav til mottak av avfall fra skip i norske havner, inkludert mottaksløsninger for oppfisket avfall. I den forbindelse arbeider SALT i samarbeid med Norske Havner og Norges Fiskarlag med å undersøke løsninger for hvordan mottaksløsninger basert på erfaringer fra prøveordningen Fishing for Litter eventuelt kan bygges opp i flere havner. Dette arbeidet har fått finansiering fra Handelens Miljøfond og FHF Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond.

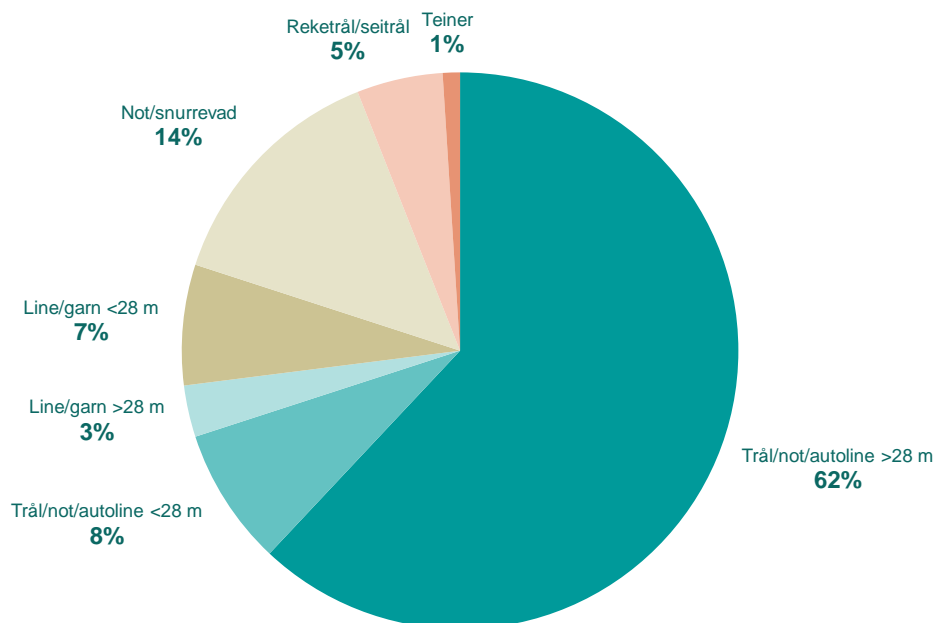
4.2 Fartøyantall

Ved utgangen av 2024 var det registrert 122 påmeldte fartøy i ordningen. Dette er 6 fartøy mer enn det som var påmeldt i ordningen i 2023. Fordeling av fartøy i de enkelte havner, fordelt på redskapstype, fremgår av tabell 2. Nedgang i budsjett og usikkerhet rundt fremtidsperspektivet for ordningen ved implementering av skipsavfallsdirektivet har begrenset den aktive rekrutteringen av nye fartøy i 2024.

Tabell 2. Antall og type fartøy fordelt på havn som har deltatt i Fishing for Litter i 2024

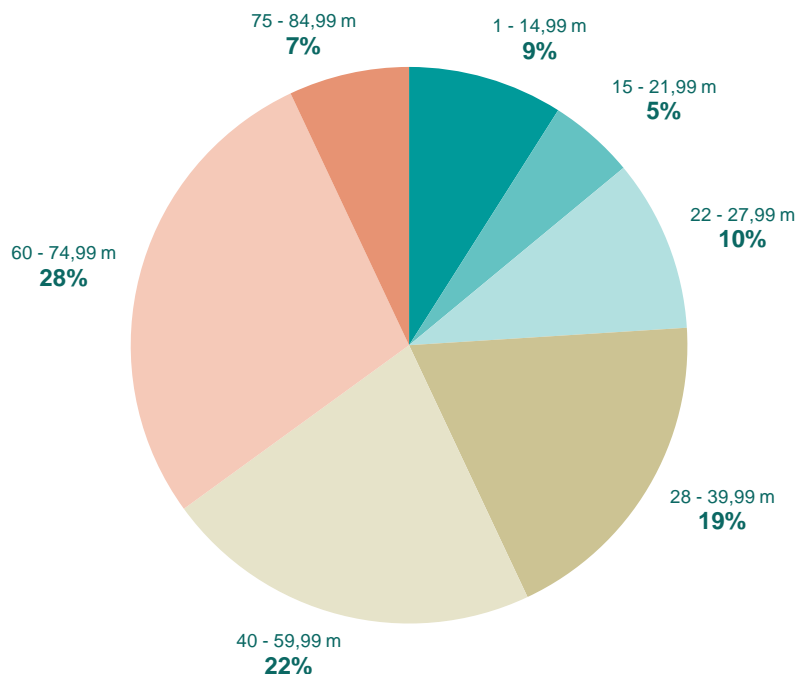
Fartøy per havn	Tromsø	Ålesund	Egersund	Karmøy	Hvaler	Måløy	Båtsfjord	Austevoll	Stamsund	Myre	Havøysund
Trål / not / autoline >28m	25	15	10	6		11	5	2		1	
Trål / not / autoline <28m	1		5		2	1				1	
Line / garn >28m		2				2					1
Line / garn <28m	1					4			3		
Not / snurrevad		4	2			1	4		1	3	2
Rekefart / seifart			2	1	2			1			
Teiner	1										
Totalt	28	21	19	7	4	19	9	3	4	5	3
Endring siste år:	+2	+1	0	-1	0	+1	+1	0	0	0	+1

54 fartøy er påmeldt for levering i to eller flere havner. Alle deltakerfartøyene kan uavhengig av dette levere oppfisket avfall ved samtlige FFL-mottak ut fra driftsmønster og mobilitet. Flere av fartøyene benytter ulike redskapstyper gjennom året ut fra sesong. Rapporten legger til grunn fartøyenes primære leveringshavn og redskapstype (Tabell 2). Hvilke og hvor mange fartøy som til enhver tid aktivt bidrar med leveranser til ordningen varierer over tid ut fra driftsmønster, funn av marint avfall og andre forhold. Trål er fortsatt den dominerende redskapstypen i ordningen (Fig. 2).

Figur 2. Fartøy, sortert etter størrelse og redskap, som har deltatt i Fishing for Litter i 2024.

Det er stor variasjon i fartøylengden på fartøyene som deltar i Fishing for Litter. De minste fartøyene som deltar er under 15 meter, mens de største fartøyene er >80 meter. Den største andelen av fartøy som deltar i ordningen, har en størrelse mellom 60 og 74,99 m og er havgående fiskefartøy (Fig. 3).

Figur 3. Fartøy, sortert på størrelse, som har deltatt i Fishing for Litter i 2024.

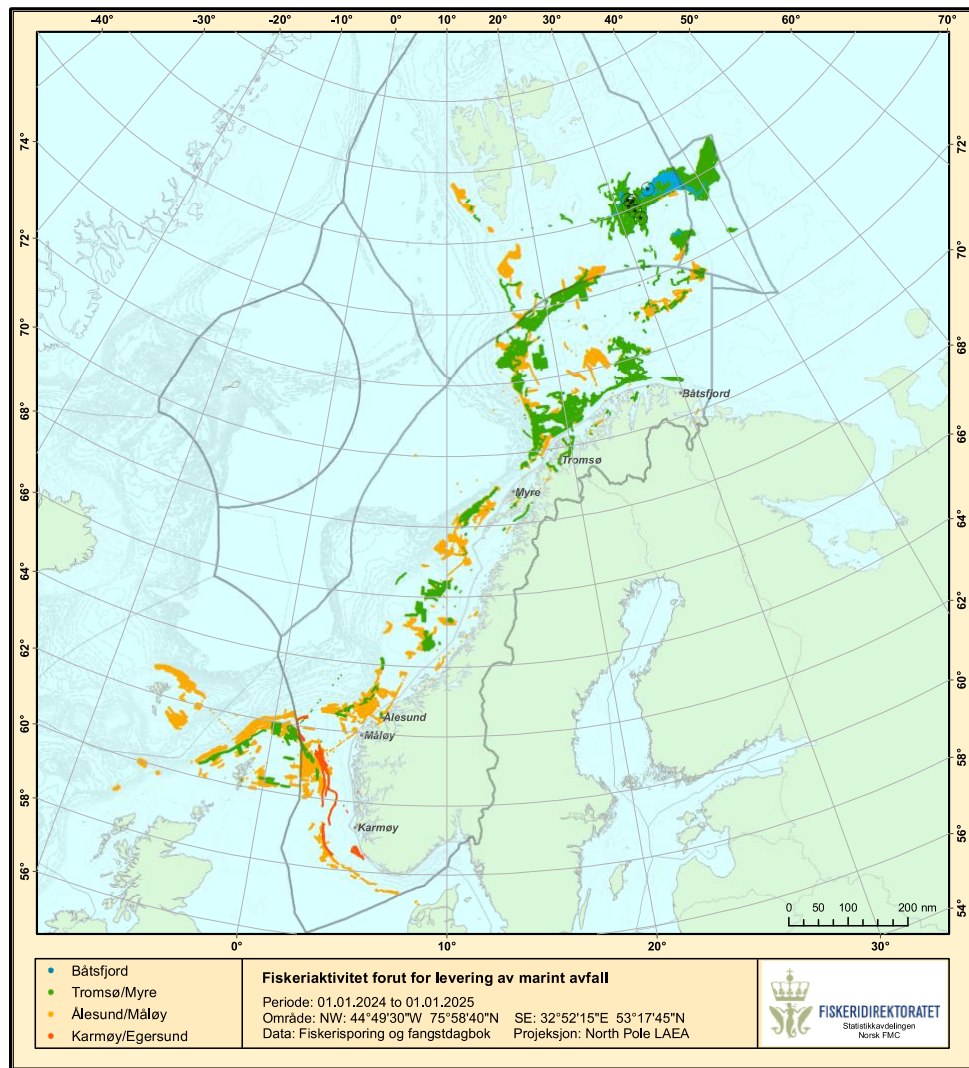
Fartøystørrelse, antall fartøy og redskapstyper som er tilknyttet de ulike havnene har stor betydning for innsamlingstakten i enkelthavner, som bekrevet innledningsvis i dette kapittelet. Variasjonen har gjennom alle prosjektårene vært relativt stor mellom de ulike havnene i mengden innsamlet avfall.

Ulikheter i flåtestruktur og fangstmønster langs kysten tilsier at en utjevning av innsamlingsmengden mellom de ulike mottakene i ordningen ikke er realistisk. I havner der fartøy generelt er av mindre størrelse, eller i stor grad drifter pelagisk, samt der hvor færre fartøy deltar, vil innsamlingstakten av marint avfall følgelig være lavere. Årsaken til dette er først og fremst redskapenes potensiale for å fange marint avfall. I tillegg vil svingninger i fangstaktivitet mellom sesonger og år, påvirke mengden avfall som blir samlet inn over tid. Havner med færre, og mindre, fartøy bidrar likevel til en betydelig del av det innsamlede avfallet totalt sett.

Havner med lav aktivitet har over tid vært fulgt opp med sikte på å informere og motivere nye og eksisterende fartøy til å benytte ordningen. Havner og fartøy har i 2024 vært fulgt opp med dialog via telefon, e-post og digitalt, gjennom nyhetsbrev og informasjon på prosjektets facebookside og nettportal, samt gjennom plukkanalyser. Fire havner, Stamsund, Myre, Ålesund og Tromsø, har vært valgt ut for plukkanalyser av oppfisket avfall i løpet av året og funn i analysene fulgt opp overfor involverte aktører der det har vært relevant. Resultatene fra disse analysene er beskrevet i kapittel 8. Det har vært gjennomført dialogmøter med mottakene i ordningen, med fokus på nye forskriftskrav (Forurensningsforskriftens kap 20). Deltakerne i ordningen har også vært invitert til å delta i webinar arrangert i samarbeid mellom SALT, Norske Havner og Norges Fiskarlag 16. oktober hvor temaet var Mottaksløsninger i havner. I dette webinaret ble det bl.a orienterte fra Miljødirektoratet om nytt regelverk. Oversikt over kvantum og antall leveranser per havn er beskrevet i kapittel 5.

4.3 Geografisk fordeling av oppsamlet avfall

Hvor deltakerfartøyene fisker forut for levering av avfall til FFL-mottak er dokumentert ved hjelp av sporingsdata fra Fiskeridirektoratet (Fig. 4). Kartet viser i hvilke områder langs kysten fartøy i ordningen har bidratt til å rydde marint avfall i 2024, men angir ikke nøyaktig hvor i disse områdene avfallsleveransene er fisket opp. Totalt 146 leveranser ligger til grunn for oversikten over ryddeområder. Posisjoner der fartøy har meldt inn at de har fått søppel i fangsten er markert med stjerne i kartet. Fartøy oppfordres til å rapportere posisjoner til prosjektledelsen ved fangst av større avfallsmengder da slike punkter kan markere «hot spots» for marint avfall.

Figur 4. Fangstområder forut for levering av Fishing for Litter avfall i 2024. Stjernene som er markert i kartet viser posisjoner der fartøy har meldt inn at de har fått søppel i fangsten. Figur: Fiskeridirektoratet.

5. AVFALLSMENGDER

Ved utgangen av desember 2024 var det registrert 210 tonn innsamlet avfall gjennom Fishing for Litter. Registreringen er basert på innveid vekt hos avfallsselskap ved avfallsbehandling. Registrering basert på innveiling hos avfallsselskap har vært praksis siden 2018 og sikrer et enhetlig system for veiling i alle havner. Avfall som er tatt imot i havnene, men som ikke er avfallsbehandlet og fakturert innen utgangen av året inngår ikke i registreringen, men vil inngå i neste års innveiling. Dette gjelder spesielt havner med lav aktivitet og færre tømminger. Innsamlet mengde kan derfor være høyere enn registrert i enkelthavner (Tabell 3). Tilsvarende vil avfall som er tatt imot, men ikke avfallsbehandlet forutgående år kunne inngå i årets kvantum. Mottatt kvantum er fordelt på totalt 146 registrerte leveranser i 2024. Antallet leveranser er basert på registrering ved mottak, og inkluderer alle registrerte leveranser i perioden 01.01 til 31.12 2024 (Tabell 3). Leveranser til sekkestativ er ikke registrert, og kommer i tillegg til oppgitte leveranser i Tabell 3. Dette gjelder havnene Hvaler og Stamsund. Det totale antallet leveranser i ordningen kan i tillegg være høyere enn det som går frem av tabellen som følge av eventuell mangelfull registrering i enkelthavner.

Tabell 3. Avfallsmengder og leveranser fordelt på havn - Tall per 31. desember 2024. Avfallsmengder (kg) er basert på innveid vekt hos avfallsselskap ved avfallsbehandling.

	Tromsø	Ålesund	Egersund	Karmøy	Hvaler	Måløy	Båtsfjord	Austevoll	Stamsund	Myre	Havøysund
Antall registrerte leveranser per havn i 2024	54	52	6	3	N/A	19	3	0	N/A	9	N/A
Kvantum 2023 (kg)	61000	86460	6160	N/A	1500	25920	20392	0	1780	26530	N/A
Kvantum 2024 (kg)	66200	66480	N/A	2040	N/A	7190	15760	0	1880	50540	N/A

Det totale antallet leveranser er lavere enn i 2023 (146 mot 178 leveranser). Det tas forbehold om eventuell mangelfull registrering i enkelthavner. Relevante årsakssammenhenger for nedgang i leveranser og kvantum er bekrevet i kapittel 4.1 under gjennomgang av status for de enkelte mottak. Variasjoner i antall leveranser og kvantum mellom mottak, og totalt, i 2024 anses ut over dette å ha sammenheng med naturlige svingninger i drifts- og leveringsmønsteret for fisk.

Leveranser fra 42 ulike fiskefartøy er registrert i 2024. I tillegg kommer fartøy som leverer til sekkestativ der leveransene ikke blir registrert, samt fartøy som av ulike årsaker eventuelt ikke er

blitt registrert ved levering. Avviket mellom antall fartøy påmeldt ordningen totalt og antall fartøy med leveranse av oppfisket avfall skyldes ut over dette som tidligere år naturlige variasjoner i driftsmønster, leveringsmønster og aktivitet, og i funn av oppfisket avfall i perioden.

Salg av fartøy og endringer i eierstrukturer vil også kunne påvirke fartøys aktivitet i ordningen. Korrekt kontaktinformasjon er en forutsetning for god oppfølging, og prosjektledelsen gjennomgår årlig listen over påmeldte fartøy opp mot Fiskeridirektoratets fartøyregister for å sikre riktig registrering. Ved endringer i eierforhold kontaktes nye eiere med sikte på videreføring av fartøyets deltakelse i ordningen. Listen over påmeldte fartøy er også kvalitetssikret i samarbeid med de enkelte mottak, og fartøy som er gått ut av Fiskeridirektoratets fartøyregister er blitt slettet.

Det er generelt stor variasjon i størrelsen på enkeltleveransene. Dette relatert til blant annet fartøystørrelse, fangstområde og redskapstype, samt avfallets sammensetning. Tromsø og Ålesund har gjennom hele prosjektperioden vært de største mottakshavnene innenfor Fishing for Litter. Innsamlet kvantum i 2024 viser en liten økning i Tromsø sammenlignet med i 2023, mens registrerte mengder med levert avfall i Ålesund har gått noe ned i den samme perioden. Ved mottaket på Myre har det vært en nær dobling av mengden avfall som ble levert i 2024 sammenlignet med året før. Dette skyldes store leveranser fra enkeltrederier med avfall samlet opp over tid.

5.1 Avfallsbehandling og gjenvinning

Innsamlet avfall har også i 2024 vært håndtert i samarbeid med Nofir og lokale avfallsselskap, mens lokale samarbeidspartnere i havnene har bistått med håndtering og registrering av leveranser «på kaikanten». Gjennomførte plukkanalyser gir mer informasjon om sammensetningen av avfallet. Resultatene fra denne kunnskapsinnhenting er presentert i kapittel 8.

Samarbeidsavtalen med Nofir om håndtering av gjenvinnbart fiskeriavfall omfatter følgende fraksjoner:

- tauverk
- nøter
- garn

Om lag 15 tonn innsamlet avfall er levert til Nofir for gjenvinning i 2024, tilsvarende ca 7,1% av innsamlet kvantum. Dette er betydelig lavere enn i 2023 hvor det ble levert større mengder gjenvinnbart avfall samlet opp ved mottak over tid. Tilsvarende vil avfall samlet inn i 2024 kunne bli transportert til gjenvinning i 2025. Levering til Nofir forutsetter at det er samlet opp tilstrekkelig mengde gjenvinnbart avfall ved et mottak til å fylle en trailertransport.

Avfall som skal gjenvinnes må være relativt rent, lite begrodd og sortert og pakket i henhold til Nofirs spesifikasjoner. Dette begrenser andelen oppfisket avfall som kan gjenvinnes. I tillegg vil god sortering ombord og på land ha betydning for mengden avfall som kan gjenvinnes. Oppfisket avfall sorteres i to kategorier ombord, gjenvinnbart avfall og annet avfall (restavfall). Gjenvinnbart avfall er fiskeriavfall som vurderes som potensielt gjenvinnbart. Denne sorteringen kan avvike fra mengden avfall som reelt kan gjenvinnes. Annet avfall inkluderer fiskerirelatert avfall som mannskapet ikke vurderer som egnet for gjenvinning. Videre sortering hos avfallsselskap avgjør den reelle andelen gjenvinnbart avfall som anses egnet for videre transport til Nofir. Reell mengde til gjenvinning avviker derfor fra registrert mengde gjenvinnbart avfall ved levering i havn.

Funn i plukkanalyser og tilbakemeldinger fra Nofir viser at det er behov for å ha løpende fokus på riktig sortering om potensialet for gjenvinning skal kunne realiseres. Dette følges opp av prosjektledelsen overfor mottak og fartøy. Sorteringsinstrukser gis også via informasjonsmateriell, og på nye sekker fra 2024 er også informasjon om sortering trykket direkte på sekkene.

Bilde 1 og 2: Bilde 1 (t.v) viser et eksempel på snøkrabbeteiner som er blitt tatt imot gjennom Fishing for Litter i 2024. Bilde 2 viser spøkelsegarn tatt opp utenfor Lofoten og levert til Fishing for Litter mottaket i Stamsund.

Foto: Fishing for Litter

6. INFORMASJON OG OPPFØLGING

Etablert praksis for oppfølging av fartøy og mottak, og informasjon om ordningen er videreført i 2024. Dette inkluderer:

- Nyhetsbrev
- Facebooksiden www.facebook.com/fishing.for.litter.norway
- Nasjonal portal via SALT sine hjemmesider: <https://salt.nu/fishing-for-litter>
- Representasjon på KIMOs internasjonale nettsider www.fishingforlitter.org
- Løpende dialog og oppfølging av fartøy og mottak
 - Informasjonspakker til deltakere i ordningen til bruk ved rekruttering som inkluderer

- Informasjonsplakat avfallshåndtering
- Informasjonsbrosjyre
- Oversikt over mottak og kontaktpersoner i de enkelte havner
- Rapporteringsskjema for rapportering av posisjoner ved funn av større avfallsmengder
- Informasjon om HMS og håndtering av farlig avfall
- Miljøkvittering til deltakende fartøy
- Pressekontakt
- Informasjonsdeling og dialog med interessenter og relevante aktører

Fishing for Litter har i 2024 vært presentert under Arctic Conference i Bodø i mai, i kurs om marin forsøpling for fiskeristudenter ved UiT i september, og i webinar om mottaksløsninger i havn 16. oktober i regi av SALT, Norske havner og Norges Fiskarlag. I dette webinarret deltok 72 representanter fra havner, fartøy, statsforvaltere m.fl. Prosjektledelsen har også deltatt i nettverkssamarbeid i regi av KIMO som inkluderer FFL-koordinatører fra en rekke europeiske land.

Oppfølging av fartøy, mottak og avfallsaktører har vært gjennomført som beskrevet i kapittel 4.1. gjennom dialog via telefon, e-post og digitale møter, plukkanalyser, og i form av nyhetsbrev og informasjon på prosjektets facebookside. Kommunikasjon med deltakerne har også i 2024 vært særlig knyttet til den praktiske gjennomføringen av ordningen, herunder:

- Informasjon om deltakelse og levering
- Håndtering av leveranser og avfallshåndtering
- Materiell
- Merking, sortering og rapportering av større funn (posisjonsrapportering)
- Avfallsbehandling, plukkanalyser og gjenvinning

6.1 Medieoppslag

Fishing for Litter har vært omtalt i flere medieoppslag i 2024, hvor et utvalg er presentert nedenfor. Flere av oppslagene har omhandlet tidligere signaler om en mulig utfasing av Fishing for Litter.

<https://www.vol.no/nyheter/i/VPyldJ/enn-saa-lenge-gratis-aa-levere-soeppelbifangst>

<https://www.kystmagasinet.no/avfall-fishing-for-litter-marint-avfall/soppelfisket-pagar-for-fullt-ogsa-i-ar/1752498>

<https://www.dalane-tidende.no/skal-fortsette-a-fiske-etter-soppel-til-tross-for-advarsler-om-avvikling/s/5-101-671724?key=2024-12-16T12:12:14.000Z/retriever/bdd3c9592154a149a92a34266fda8ebc27088d70>

<https://www.karmoyntt.no/skulle-avvikle-ordningen-som-har-samlet-1300-tonn-avfall-fra-havet-sa-tok-det-hele-en-ny-vending/s/5-161-18065?key=2024-12-16T10:46:49.000Z/retriever/ec849c0269b042c215be29ab08a3a883b6dc97ef>

<https://www.lofotposten.no/far-fortsette-med-soppelfiske/s/5-29-1042181?key=2024-12-16T10:48:26.000Z/retriever/ode07603b7a82666d9da9c77b37ee1cffd149a38>

<https://www.nrk.no/nordland/ville-slutte-med-soppelfiske---far-fortsette-likevel-1.16842606>

<https://www.fiskebat.no/posts/har-tatt-i-mot-110-tonn-med-avfall-sa-langt-i-ar>

<https://www.samfunnsbedriftene.no/artikkel/sjotransporten-far-lite-i-statsbudsjettet>

<https://www.fiskebat.no/posts/norske-fiskefartoy-har-plukket-opp-1500-tonn-soppel>

7. REGNSKAP OG RAPPORTERING

Denne årsrapporten redegjør for gjennomføringen av Fishing for Litter i perioden 1. januar til 31. desember 2024. Innsamlet avfallsmengde vil som tidligere år bli rapportert til Miljødirektoratet etter følgende mal som grunnlag for videre rapportering til OSPAR:

- Antall deltakerfartøy per havn og kalenderår
- Total vekt innsamlet avfall (oppgitt i kg) per havn og per kalenderår.

Revidert regnskap vil bli levert innen 1. februar i tråd med etablert praksis.

8. KUNNSKAPSINNHEITING

Innsamlet avfall gjennom Fishing for Litter gir grunnlag for økt kunnskap om marint avfall i norske farvann og på fiskefelt benyttet av norske fiskefartøy. Dette var bakgrunnen for at det i 2017 ble etablert et delprosjekt tilknyttet ordningen som fokuserer på kunnskapsinnhenting gjennom analyse av oppfisket avfall. Kunnskapsinnhenting har nå over flere år vært en del av det ordinære budsjettet for Fishing for Litter. Gjennomføringen i 2024 er basert på metodeutvikling og erfaringer fra 2017 og frem til i dag, samt etablert praksis for plukkanalyser av innsamlet avfall innenfor ordningen. Gjennom analysene er det også mulig å avdekke eventuell feil bruk av ordningen og

områder med forbedringspotensiale. Totalt er 12 992 kg oppfisket avfall analysert gjennom årets dypdykkanalyser. Dette utgjør ca. 6,1 % av den totalt innsamlede avfallsmengden.

8.1 Gjennomføring

Plukkanalyser gjennomføres av SALT i samarbeid med lokale partnere og eventuelt aktører med ekspertise på fiskeriutstyr. Sistevalnt er svært nyttig for å identifisere avfall som stammer fra fiskeri-relatert aktivitet. Typiske lokale partnere er avfallselskap og/eller representanter fra mottak, notbøteri, eller rederier som bidrar med ekspertise. Analysene gjennomføres ved tømning av containere, og i 2024 har dette blitt gjennomført hos avfallselskapene eller ved Fishing for Litters mottaksstasjoner i havneområdet.

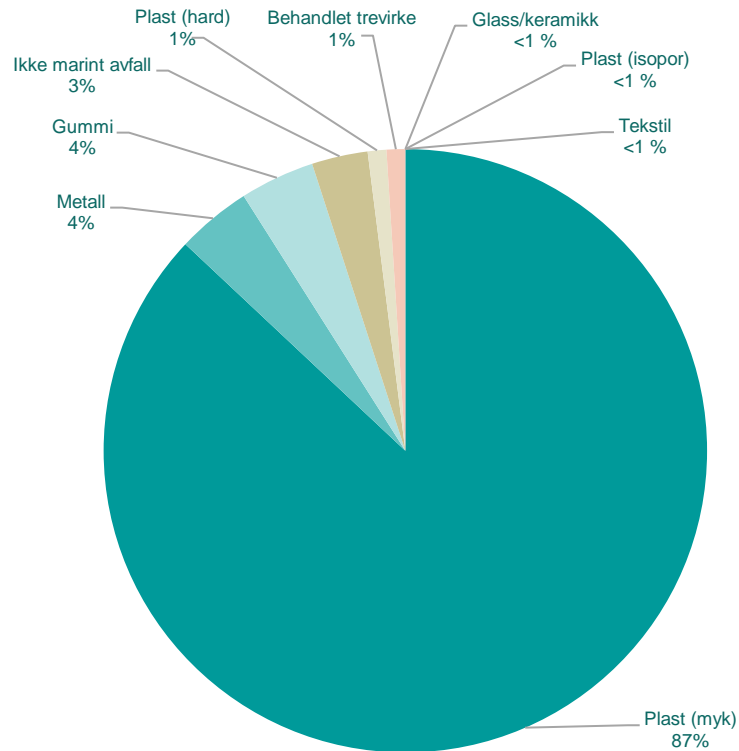
Analysene tar som hovedregel for seg en hel container med avfall fra hver havn, men dette kan avvike grunnet tidsmessige hensyn, og både mer, eller mindre, avfall kan analyseres. Det settes som utgangspunkt av en hel arbeidsdag til hver enkelt plukkanalyse. Avfallet analyseres ut fra følgende kategorier:

- Materialtype (f.eks. myk plast, hard plast, metall, gummi og «ikke marint avfall»)
- Kilde (fiskeri og annet)
- Redskapstype (hvis fiskerirelatert avfall)
- Gjenstand (avfall som ikke er fiskeriredskaper, f.eks. husholdningsavfall og tekstiler)
- Nasjonalitet (norsk, utenlandsk eller uvvist)
- Begroing (mer eller mindre enn 20% biobelegg, indikerer om avfallet har ligget lenge i sjøen og om det er egnet for gjenvinning)

Som en del av analysen blir antallet enkeltstående fraksjoner registrert og deretter veid. I tilfeller med identiske avfallfraksjoner blir disse, i den grad det er praktisk mulig, veid sammen (f.eks. flere bobbins av likt materiale). Et utdrag av skjemaet som blir brukt under analysen ligger vedlagt (Vedlegg 4).

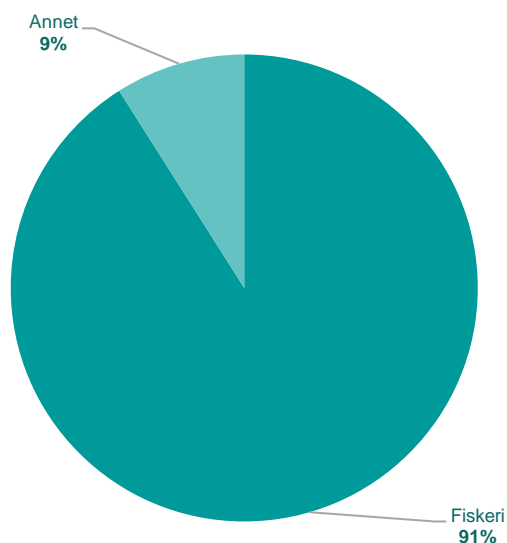
8.2 Resultater

Resultatene nedenfor oppsummerer funnene gjort under årets plukkanalyser av oppfisket avfall ved FFL-mottakene i Tromsø (Troms Fryseterminal), i Ålesund, i Stamsund og på Myre. Til sammen har det blitt analysert 12 992 kg med oppfisket avfall, hvor myk plast utgjorde hele 87 % av avfallets vekt (fig. 4). Metall og gummi utgjorde de nest mest dominerende materialene blant det oppfiskede avfall, med 4 % av avfallets vekt hver. *Ikke marint avfall*, som utgjorde 3 % av det analyserte avfallets vekt, er avfall som antas å ha funnet veien til mottaksløsningen uten først å ha blitt fisket opp fra sjøen. Hard plast og behandlet trevirke utgjorde begge 1 % av det analyserte avfallet, mens det ble registrert glass/keramikk, isopor og tekstil av mindre betydlige mengder under plukkanalysene i 2024.

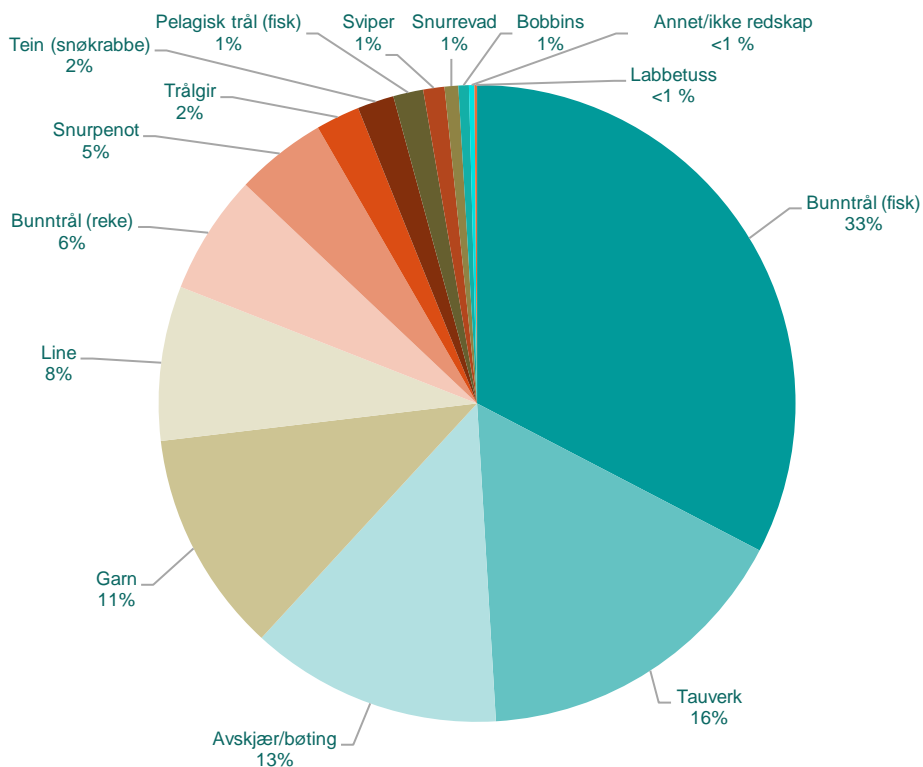
Figur 4. Fordelingen av materialtyper, basert på vekt, fra samtlige plukkanalysene av Fishing for Litter-avfall i 2024.

I plukkanalysene har det blitt forsøkt å skille konsekvent mellom avfall fra fiskerirelatert aktivitet og avfall som stammer fra andre kilder og aktiviteter (fig. 5). Eksempler på andre kilder til marint avfall er ulike typer industriavfall, avfall fra akvakultur eller husholdningsavfall. Resultatene fra plukkanalysene viser at 91 % av det analyserte avfallet i 2024 hadde en fiskerirelatert opprinnelse. Dette tilsvarer funn fra plukkanalysene i tidligere år. Årsaken til sammensetningen forklares i stor grad ved at avfallet tas opp på fiskefelt, hvor fiskeriaktiviteten er høy over tid, med dertil potensiale for redskapstap. Ca. 50 % av det analyserte avfallet er kategorisert som rent (< 20% begroing), noe som muliggjør gjenvinning dersom andre kriterier (f.eks. materialtype, materialsammensetning og tilgjengelig gjenvinningsteknologi) er oppfylt.

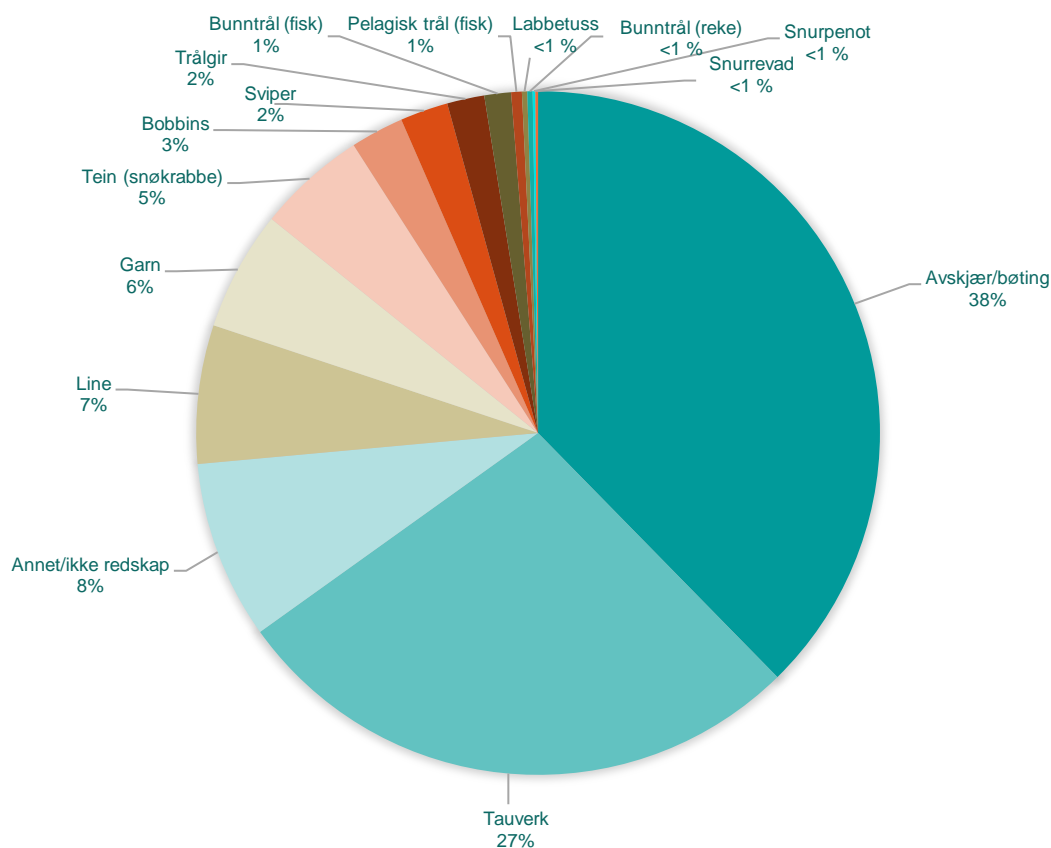

Figur 5. Identifiserte kilder til oppsamlet avfall under plukkanalysene i 2024. Prosentvis fordeling er basert på vekt.

Bunntål (fisk) utgjorde hovedandelen (33 %), av det analyserte oppfiskede avfallet i 2024 i vekt, etterfulgt av tauverk (16 %), avskjær/bøting (13 %) og garn (11 %) (fig. 6).

Figur 6. Den prosentvise fordelingen, basert på den samlede vekten, av fiskerirelatert avfall som har blitt identifisert gjennom plukkanalysene av innsamlet Fishing for Litter avfall i 2024.

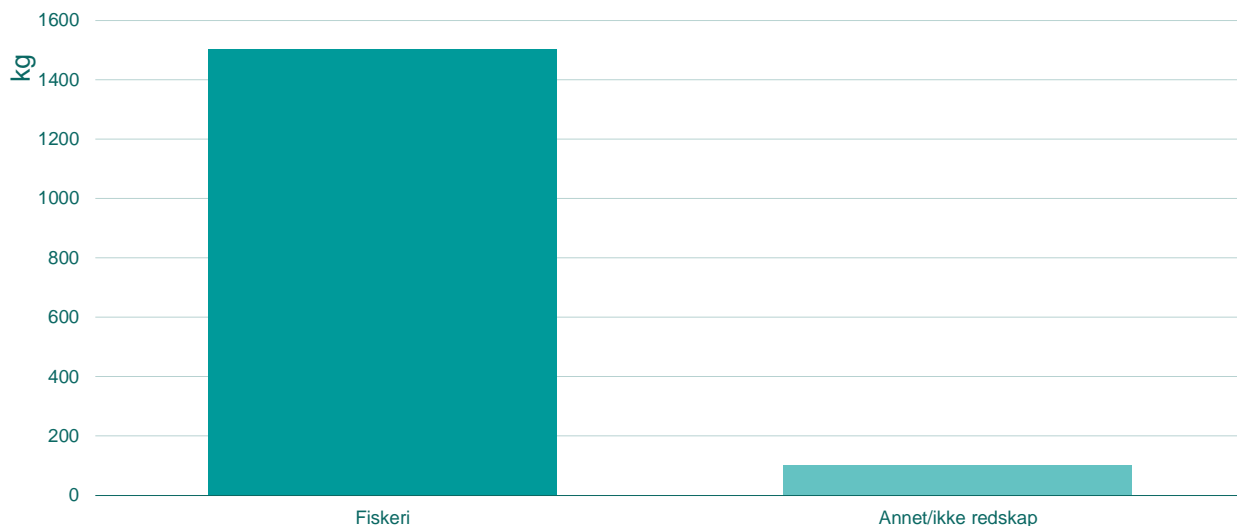
Figur 7. Den prosentvise fordelingen, basert på antall enkeltfraksjoner, av fiskerirelatert avfall som har blitt identifisert gjennom plukkanalysene av innsamlet Fishing for Litter avfall i 2024.

8.4 Gjennomførte plukkanalysener i 2024

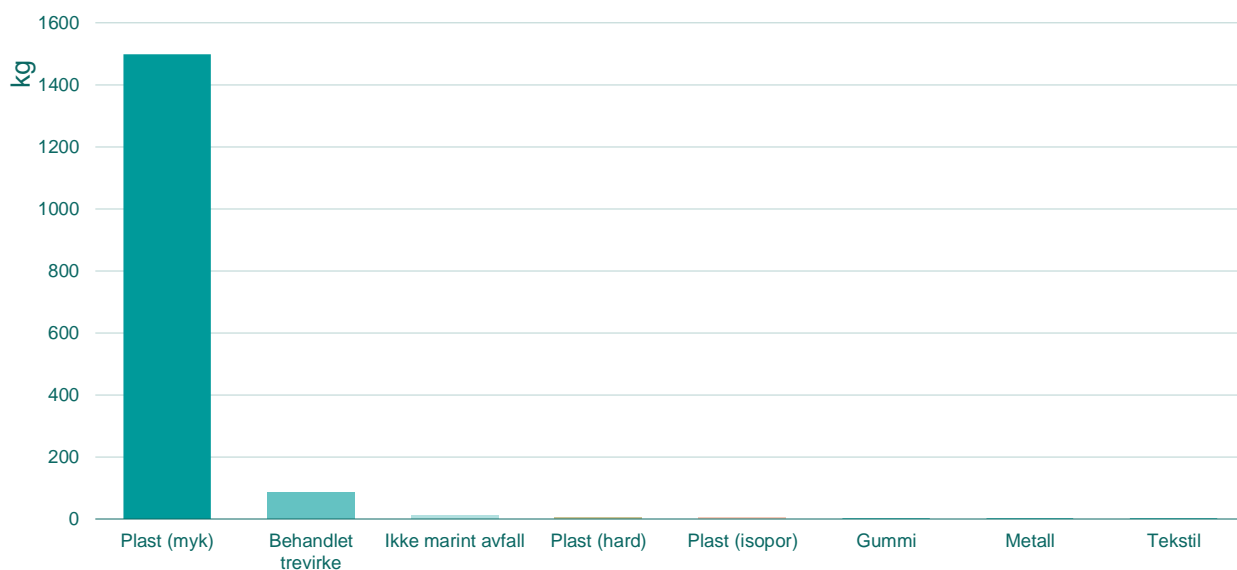
8.4.1 Plukkanalyse Stamsund

Plukkanalysen av avfall fra Fishing for Litter i Stamsund ble gjennomført ved Lofoten Avfallselskap sitt anlegg i Haugen 13. mars 2024. Ansatte ved avfallsselskapet bidro med tilrettelegging av analysen og veiing av avfallet. Totalt ble det analysert 1606 kg oppfisket avfall levert inn ved mottaket i Stamsund.

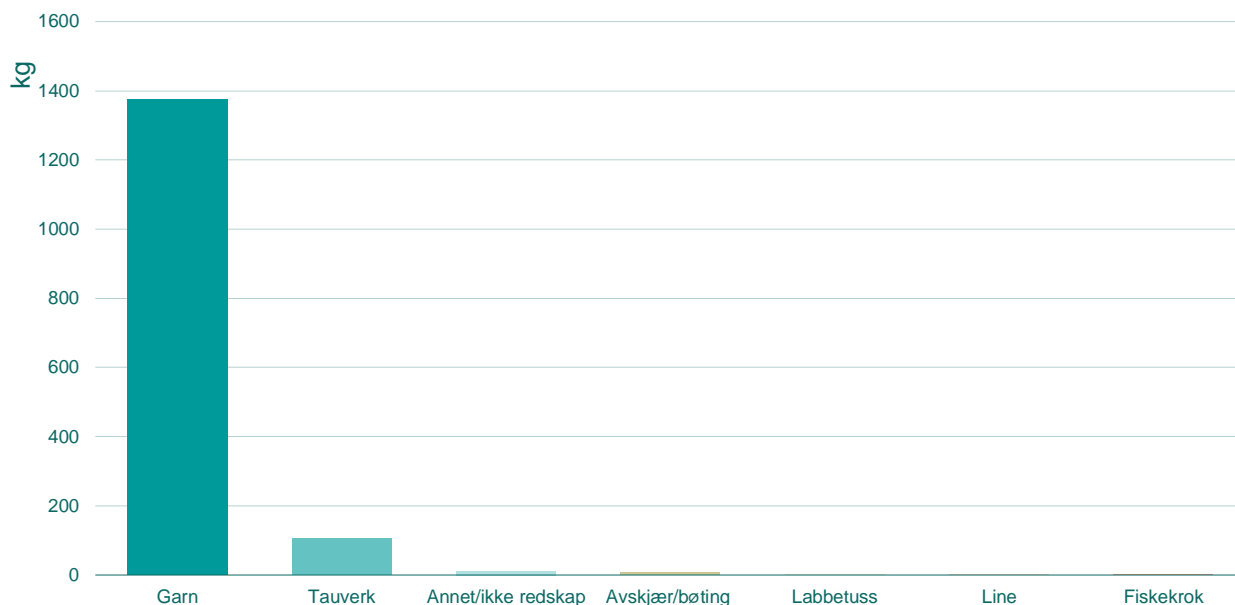
94 % av det analyserte avfallet hadde en fiskerirelatert opprinnelse (fig. 7), og myk plast utgjorde 93 % av avfallet (fig. 8). Garn utgjorde den største avfallsfraksjonen ved mottaket i Stamsund (92 %), etterfulgt av tauverk (7 %) (fig. 9). 30 % av det oppfiskede avfallet var begrodd (> 20 % begroing). En betydelig andel av garnene som ble analysert kan betegnes som spøkelsesgarn.

Figur 8. Kilder til Fishing for Litter avfall, fordelt på vekt, identifisert under plukkanalysen i Stamsund i 2024.

Figur 9. Andelen materialtyper, fordelt på vekt, identifisert under plukkanalysen av Fishing for Litter avfall i Stamsund i 2024.

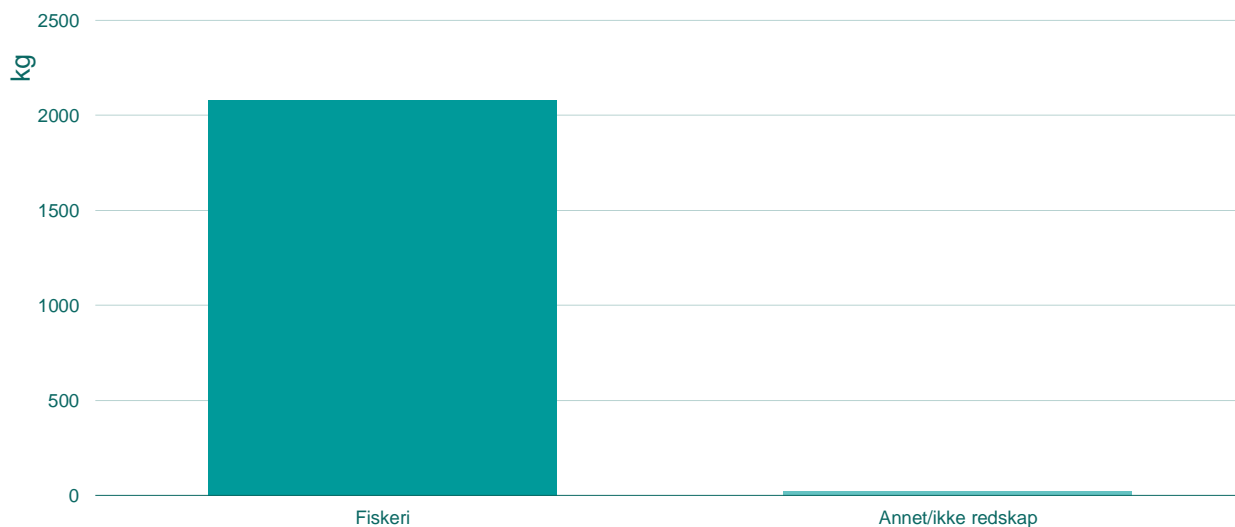

Figur 10. Fordelingen av oppfisket avfall med en fiskerirelatert opprinnelse som har blitt identifisert under plukkanalysen av Fishing for Litter avfall fra mottaket i Stamsund i 2024.

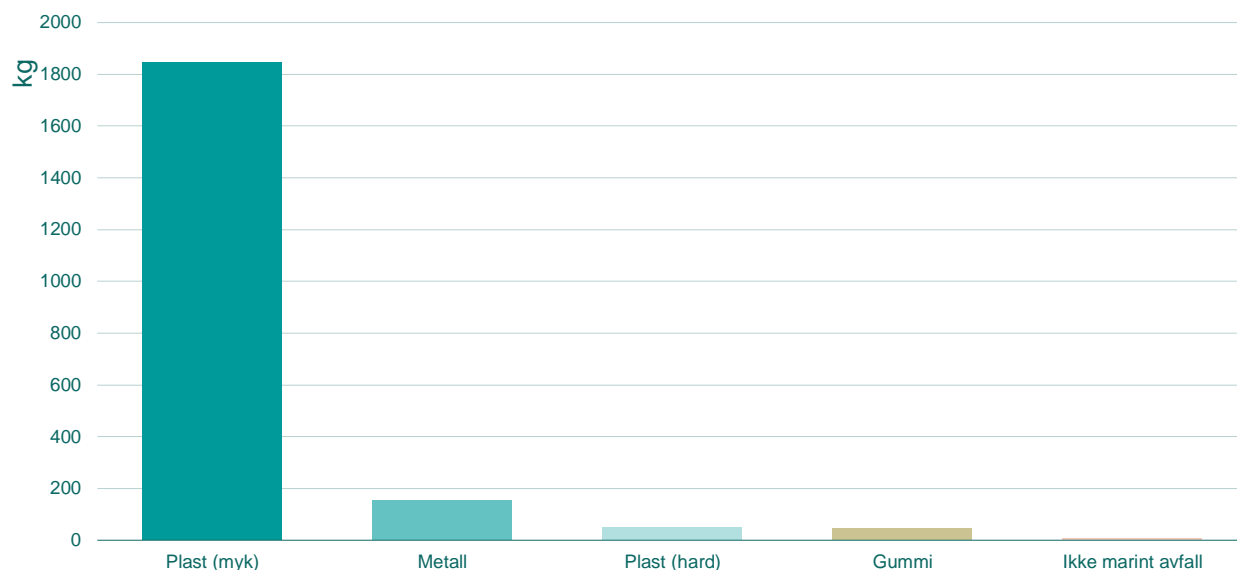
8.4.2 Plukkanalyse Tromsø

Plukkanalysen i Tromsø ble gjennomført 20. juni ved Remiks sitt avfallsanlegg i Tromsø. Ansatte ved anlegget bidro i veiingen av avfallet underveis i analysen. Totalt ble det analysert 2100 kg med oppfisket avfall, tatt imot ved Fishing for Litter mottaket ved Troms Fryseterminal.

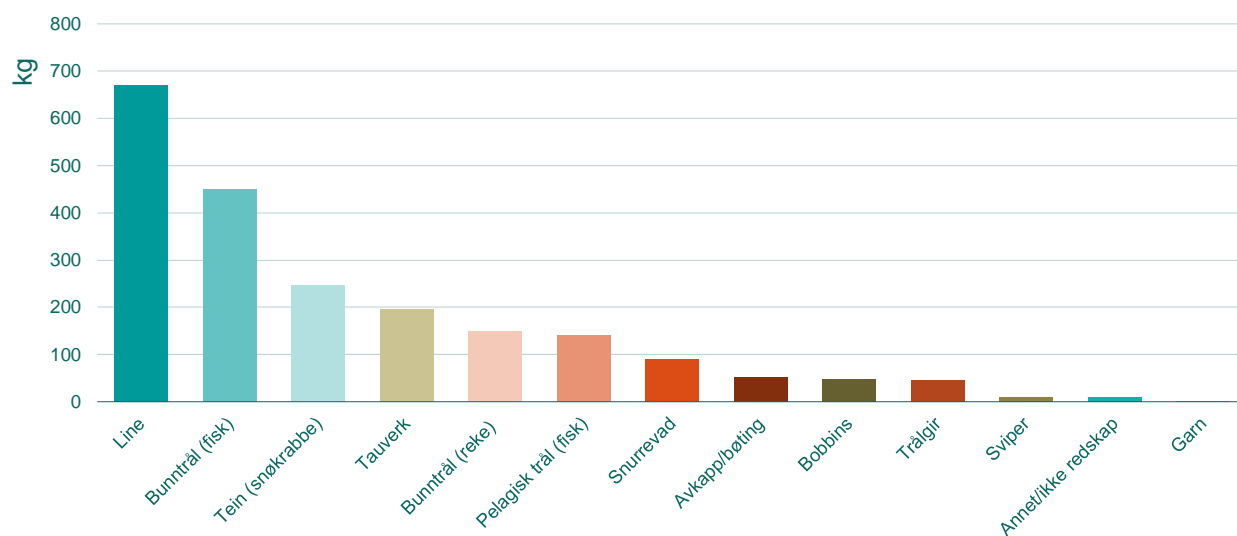
Hele 99 % av det analyserte avfallet hadde en fiskerirelatert opprinnelse (fig. 10). Myk plast utgjorde 88 %, metall 7 %, gummi 2 % og hard plast 2 %, av det oppfiskede avfallet (fig. 11). Line utgjorde den største avfallsfraksjonen blant det analyserte avfallet i Tromsø i 2024 (32 %), etterfulgt av bunnetrål (fisk) (21 %) og snøkrabbeteiner (12 %) (fig. 11). 38 % av det analyserte avfallet ved Remiks i Tromsø var begrodd (> 20% begroing).

Figur 11. Kilder til Fishing for Litter avfall, fordelt på vekt, identifisert under plukkanalysen i Tromsø i 2024.

Figur 12. Andelen materialtyper, fordelt på vekt, identifisert under plukkanalysen av Fishing for Litter avfall i Tromsø i 2024.

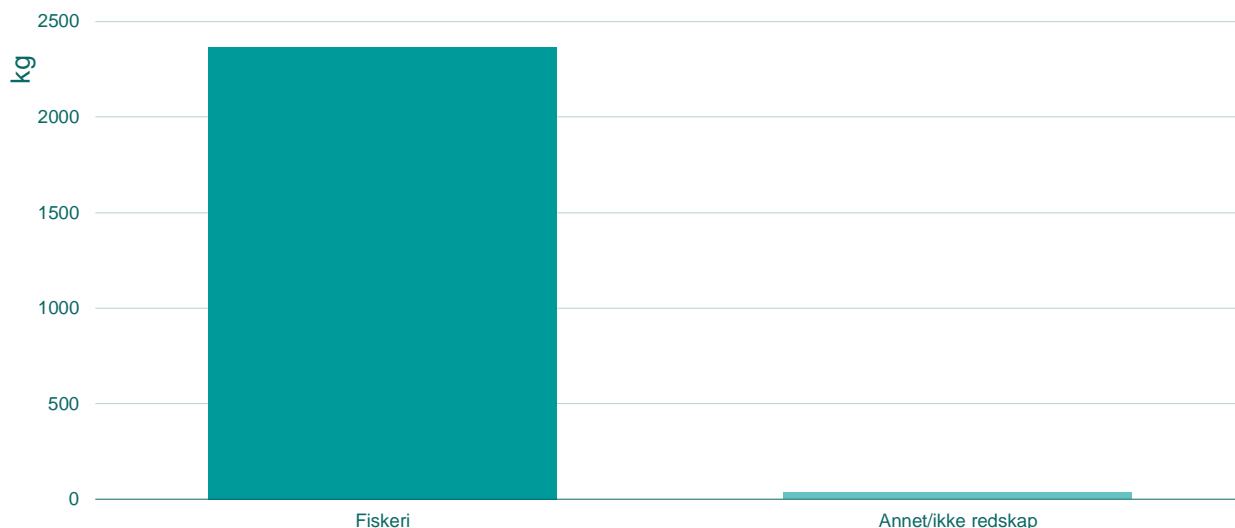

Figur 13. Fordelingen av oppfisket avfall med en fiskerirelatert opprinnelse som har blitt identifisert under plukkanalysen av Fishing for Litter avfall fra mottaket i Tromsø i 2024.

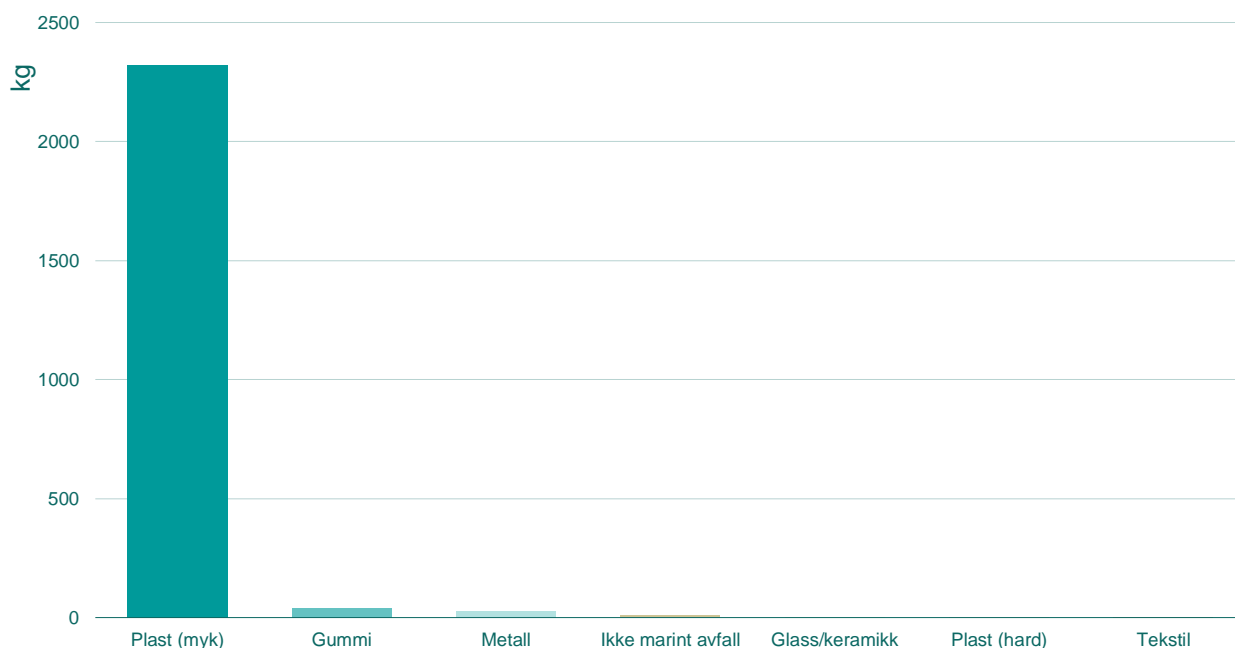
8.4.3 Plukkanalyse Myre (Sortland)

Plukkanalysen tilknyttet mottaket på Myre ble gjennomført 6. september i samarbeid med Reno-Vest på deres deponi på Bremnes ved Sortland. Analysen ble gjennomført av avfall samlet opp over tid av et større rederi og levert etter avtale med prosjektledelsen. Ansatte ved anlegget med ekspertise på fiskeredskaper bidro i sortering og veiingen av avfallet underveis i analysen. Totalt ble det analysert 2402,05 kg med oppfisket avfall. 99 % av det analyserte avfallet hadde en fiskerirelatert opprinnelse (fig. 13).

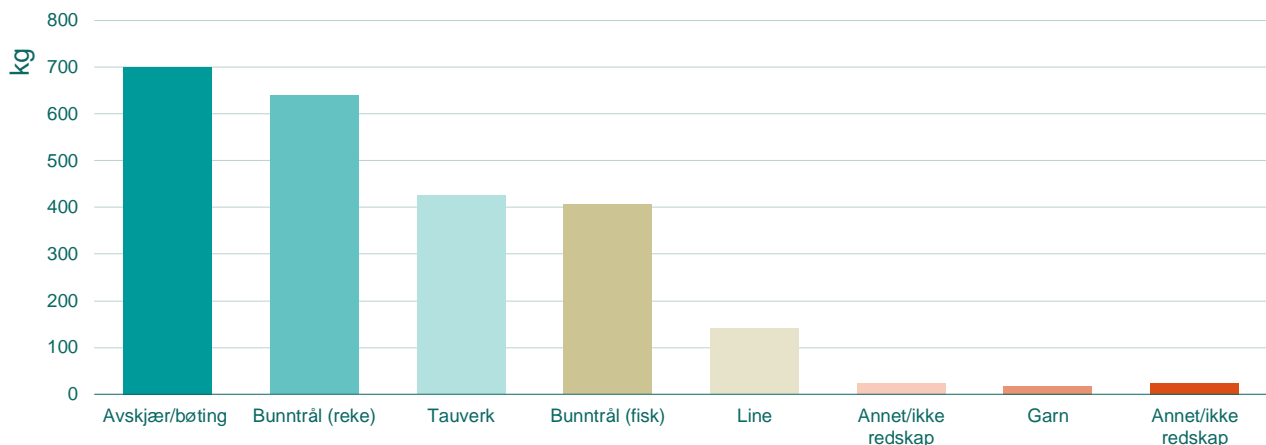
Myk plast utgjorde den største andelen av avfallet (97 %) etterfulgt av gummi (2 %) og metall (1 %) (fig. 14). Avskjær/bøting utgjorde den dominerende avfallsfraksjonen (29 %). Andre betydelige avfallsfraksjoner var bunnetrål (reke) (27 %), tauverk (18 %), bunnetrål (fisk) (17 %) og line (6 %). Kun 3 % av det analyserte avfallet på Myre var begrodd (> 20 % begroing).

Figur 14. Kilder til Fishing for Litter avfall, fordelt på vekt, identifisert under plukkanalysen på Myre i 2024.

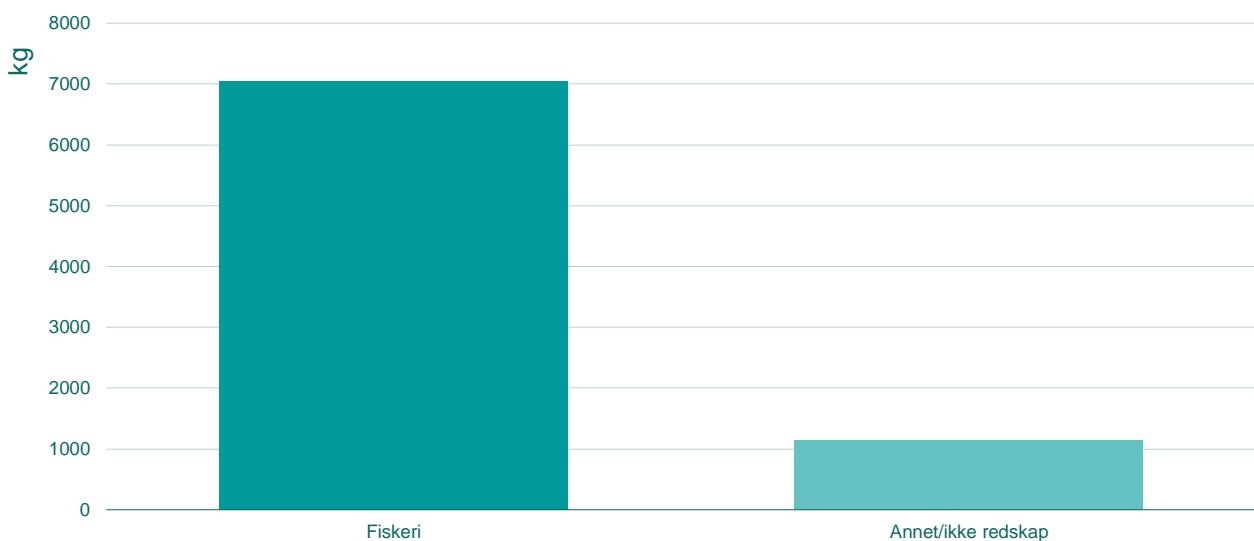
Figur 15. Andelen materialtyper, fordelt på vekt, identifisert under plukkanalysen av Fishing for Litter avfall på Myre i 2024.

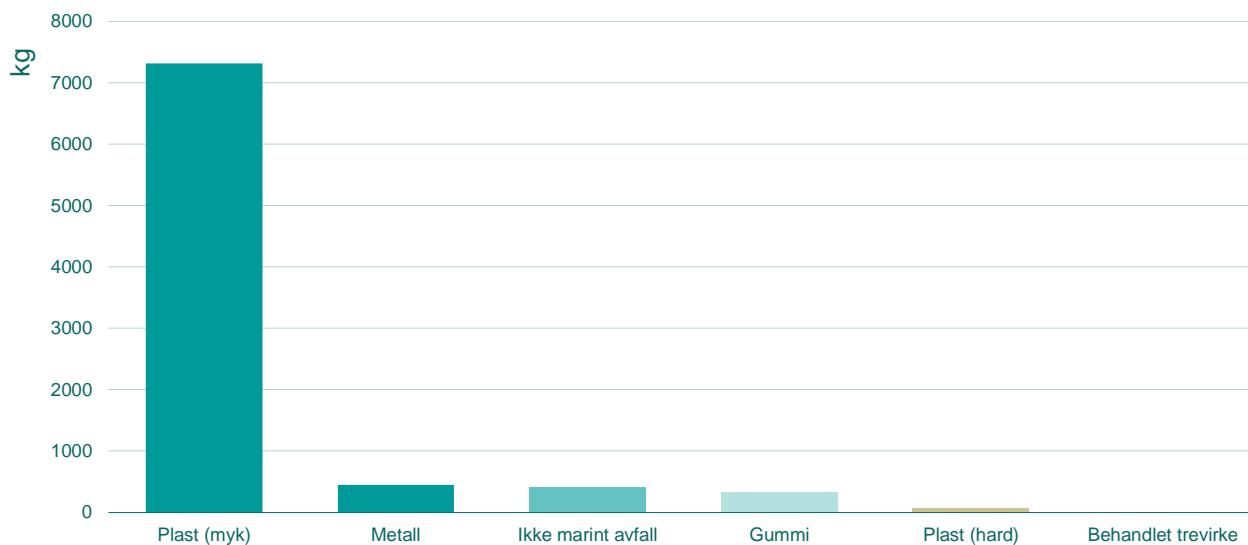
Figur 16. Fordelingen av oppfisket avfall med en fiskerirelatert opprinnelse som har blitt identifisert under plukkanalysen av Fishing for Litter avfall fra mottaket på Myre i 2024.

8.4.4 Plukkanalyse Ålesund

Plukkanalysen i Ålesund ble gjennomført 29. oktober ved Sunn-Trans avfallsanlegg i Ålesund, i samarbeid med ansatte ved anlegget som bidro med håndtering og veiing av avfallet underveis i analysen. Totalt ble det analysert 8190 kg avfall, hvorav 86 % hadde en tydelig fiskerirelatert opprinnelse (fig. 16). 421 kg med avfall ble vurdert til å være *ikke marint avfall*, noe som antyder at søppelet ikke har blitt fisket opp fra sjøen før det har funnet veien til Fishing for Litter mottaket i Ålesund. 85 % av avfallet bestod av myk plast, etterfulgt av metall (5 %), gummi (4 %), hard plast (1%) og behandlet trevirke (< 1%) (fig. 14). Resterende 5 % av avfallet ble vurdert til å ha en *ikke marin opprinnelse*. Bunnetrål (fisk) utgjorde den største avfallsfraksjonen blant det fiskerirelaterte avfallet (49 %), etterfulgt av tauverk (20 %), avskjær/bøting (13 %), snurpenot (9 %), trålgir (3 %), line (3 %), sviper (2 %) og garn (1 %) (fig. 17). 72 % av det analyserte avfallet i Ålesund ble kategorisert som begrodd (> 20 % begroing).

Figur 17. Kilder til Fishing for Litter avfall, fordelt på vekt, identifisert under plukkanalysen i Ålesund i 2024.

Figur 18. Andelen materialtyper, fordelt på vekt, identifisert under plukkanalysen av Fishing for Litter avfall i Ålesund i 2024.

Figur 19. Fordelingen av oppfisket avfall med en fiskerirelatert opprinnelse som har blitt identifisert under plukkanalysen av Fishing for Litter-avfall fra mottaket i Ålesund i 2024.

8.4.5 Gjenvunnet avfall

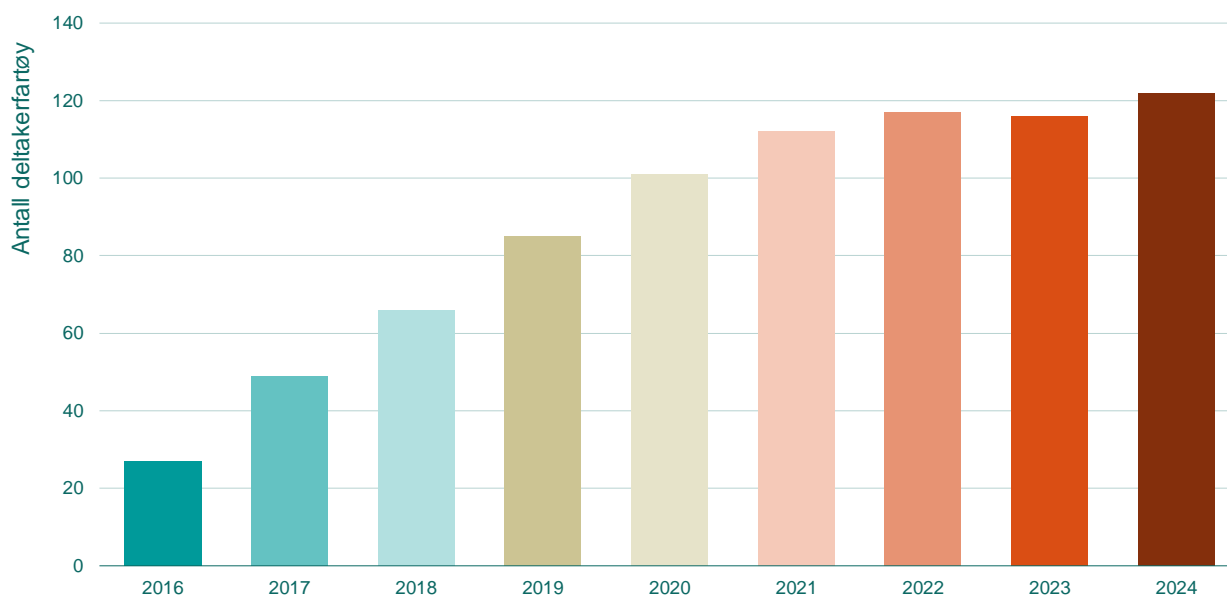
Gjenvunnet avfall dokumenteres med miljøkvitteringer og rapport over sammensetningene av materialene fra Nofir. Tauverk, materialer i polyteten (PE) og polyamid (PA) er viktige gjenvinningsfraksjoner. Nofir leverer en oversikt over vektandelen av disse materialene, og i tillegg stål og metall som inngår i redskapene, som vist i Tabell 3. Avfall transportert til Nofir inngår ikke i datagrunnlaget i kapittel 8. Eksempel på miljøkvittering og data fra Nofir finnes i vedlegg 4.

Tabell 3. Eksempel på materialsammensetning for gjenvinningsavfall levert Nofir.

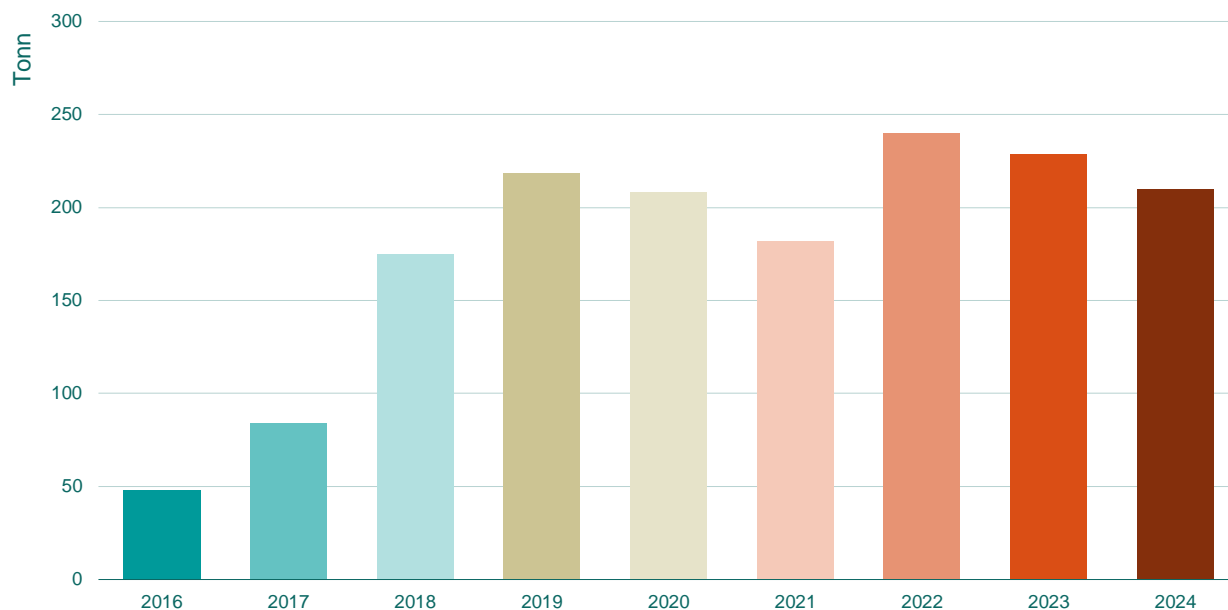
Type material (vekt i kg)	PA6	PA66	Tau	PE	Metall	Ståtau	Stål	Avfall etter demontering	Flotører i plast	Totalt
			1402	2366	693	656		5270		10387

8.5 Sammenstilling av analyseresultater fra 2016 til og med 2024

Siden prosjektetoppstarten i 2016 har det vært en jevn økning i antall påmeldte fartøy i ordningen, og i 2024 var dette antallet 122 (fig. 19). Mengden oppfisket avfall har vist større grad av variasjon (fig. 20), noe som bl.a kan skyldes en periode med pandemi i 2021 og 2022, samt svingninger i fiskeriaktivitet. Årsaken til en liten nedgang i mengden oppfisket avfall i 2024 kan foruten svingninger i fiskeriaktivitet skyldes at ordningen har en positiv effekt med reduserte mengder marint avfall på fiskefeltene. Samtidig kan enkelte mottak ha utsatt tømning av sine containere i 2024 frem til de er fylt opp, noe som eventuelt forårsaker at oppfisket avfall fra 2024 vil bli registrert i kommende driftsår.

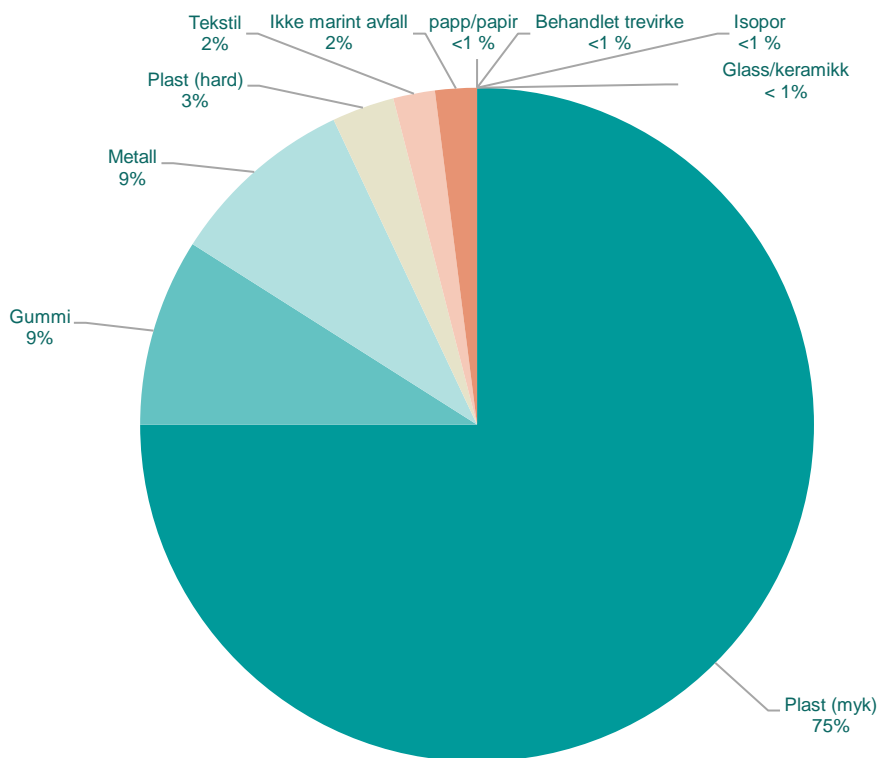

Figur 20. Antall deltakerfartøy i Fishing for Litter fra 2016 til og med 2024.

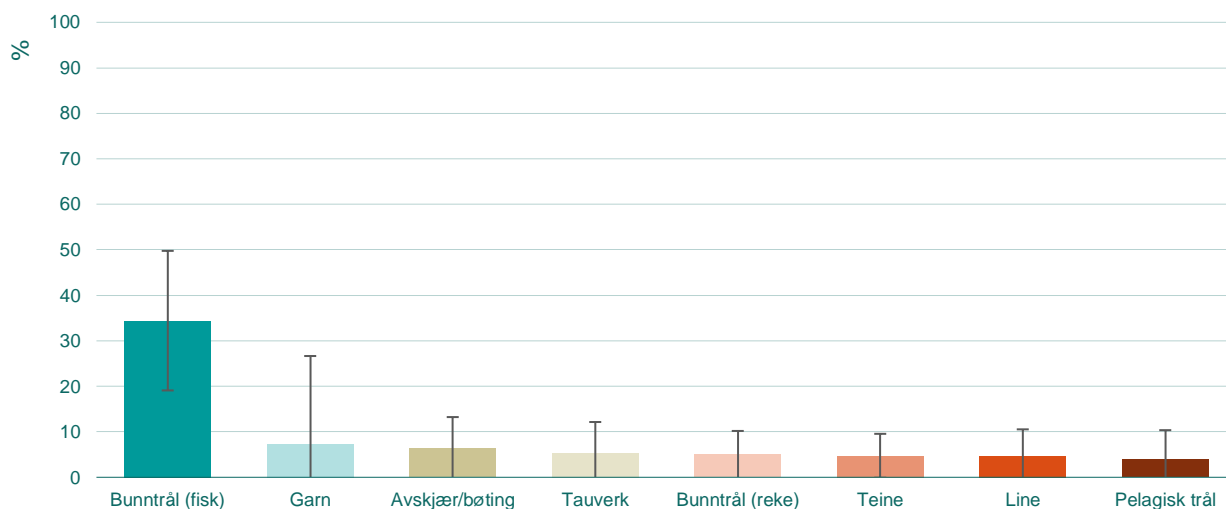
Figur 21. Den totale, årlige, mengden oppfisket avfall i Fishing for Litter fra 2016 til og med 2024. I 2024 er den totale mengden oppfisket avfall noe lavere enn de to foregående årene.

Det har siden 2018 blitt gjennomført plukkanalyser av det oppfiskede avfallet i Fishing for Litter, og analysene viser at myk plast utgjør den dominerende materialtypen (75 %) (Fig. 21) blant avfallet, etterfulgt av gummi (9 %), metall (9 %) og hard plast (3 %). Tekstil og *ikke marint avfall*, altså avfall som antakelig ikke er fisket opp fra sjøen, utgjør begge henholdsvis 2 % av avfallet. Andre identifiserte materialtyper under analysene er papp/papir, behandlet trevirke, isopor og glass/keramikk. Disse materialtypene utgjør mindre enn 1 % av avfallet som er analysert i Fishing for Litter i denne perioden.

Figur 22. Gjennomsnittelig prosentandel av ulike materialtyper som har blitt identifisert under plukkanalysene i Fishing for Litter fra 2018 og til og med 2024.

Figur 22 viser den gjennomsnittlige prosentandelen av de åtte mest fremtredende fiskeriredskapene som har blitt identifisert under plukkanalysene av det oppfiskede avfallet i Fishing for Litter fra 2018 til og med 2024. Bunnetrål (fisk) fremgår som den dominerende avfallsfraksjonen i denne perioden (34 %), etterfulgt av garn (7 %), avskjær/bøting (6 %), tauverk (5 %), bunnetrål (reke) (5 %), teine (5 %), line (5 %) og pelagisk trål (4 %).

Figur 23. Gjennomsnitt prosentandel (med standardavvik) for de åtte viktigste typene fiskeriredskaper identifisert under plukkanalysene i Fishing for Litter fra 2018 til og med 2024.

VEDLEGG

Vedlegg 1 – Nyhetsbrev juli 2024

Juli 2024

Statusoppdatering til deltakerne i Fishing for Litter

Fishing for Litter 2.0

Fishing for Litter (FFL) har siden den nasjonale oppstarten i 2016, bidratt til at mer enn 1400 tonn marint avfall har blitt fisket opp fra havet. Det takket være en solid innsats fra alle deltakerfartøy og deltakerhavner i ordningen. Fishing for Litter må derfor kunne sies å være en stor suksess, og har bidratt til gode leveringsløsninger for oppfisket avfall i snart ni år. Aktiviteten i ordningen er svært høy også i 2024, og det leveres store mengder oppfisket avfall til flere av våre mottak langs kysten. Så langt i år er det levert inn over 110 tonn med avfall. Det har også blitt gjennomført plukkanalyser av deler av avfallet som har blitt levert ved mottakene i Tromsø og i Stamsund. Resultater fra analysene publiseres årlig i årsrapportene, og tidligere rapporter finner dere nederst i den nye nettportalen til ordningen: <https://salt.nu/fishing-for-litter>. Det er så langt i år også sendt en leveranse med gjenvinnbart avfall til Nofir for resirkulering.

Den nye forurensningsforskriften kap. 20 pålegger nå alle havner å ha mottaksordninger for oppfisket avfall, som også tilrettelegger for ombruk og materialgjenvinning. SALT har derfor gått sammen med Norske havner og Norges Fiskartag for å se på muligheten for å bruke erfaringene fra Fishing for Litter til å bygge opp mottaksløsninger for oppfisket avfall, som tilfredsstillende kravene i nytt regelverk, i flere havner. Målgruppen for en slik satsning vil kunne være alle havner som har krav om mottaksløsninger for oppfisket avfall (ca. 600 totalt). Sammen går vi nå i gang med å utarbeide en modell for hvordan en slik løsning kan gjennomføres i havnene, et prosjekt som strekker seg frem til juni 2025, med finansiering fra [Handelens Miljøfond](#).

Prosjektet påvirker ikke den daglige driften av Fishing for Litter i 2024, som i første omgang løper som normalt frem til årsskiftet. Det er ønskelig å kunne drifte ordningen slik den er i dag også etter årsskiftet med støtte fra Miljødirektoratet. Dette vil avhenge av eventuell videre prioritering i Statsbudsjettet og tilskuddsordningen for tiltak mot marin forsøpling. SALT har vært i dialog med Klima- og Miljødepartementet som har ønsket å høre om erfaringene fra ordningen.

Vi takker alle for den gode innsatsen så langt i 2024, og ønsker alle lykke til i den videre innsatsen for et renere hav ut året!

Avfallsaktører i Fishing For Litter: Nofir, Remiks Næring AS, Sunnmøre Transport AS, Miljø-Container AS, Ragn-Sells AS, Retura Nomil AS, Sandbakken Miljøstasjon, Franzefoss Gjenvinning AS, Jan Nylund & sønner AS, Lofoten Avfallsselskap, Østbø, Reno-Vest, Masternes Gjenvinning

Fishing for Litter mottak 2024:

Tromsø: Troms Fryseterminal/Tromsøterminalen
Mottatt kvantum 2024: 32 550 kg

Ålesund: Longvagrgruppen
Mottatt kvantum 2023: 30 340 kg

Egersund: Egersund Group
Mottatt kvantum 2023: N/A

Karmøy: Åkrehamn Trålbøteri
Mottatt kvantum 2023: N/A

Hvaler: Egersund Group
Mottatt kvantum 2023: N/A

Måløy: Nordfjord havn
Mottatt kvantum 2023: 2 185 kg

Båtsfjord: Båtsfjord havn
Mottatt kvantum 2023: 10 680 kg

Austevoll: MøreNot
Mottatt kvantum 2023: N/A

Stamsund: Jangaard Export & Lerøy
Mottatt kvantum 2023: 1 880 kg

Myre: Øksnes Havn
Mottatt kvantum 2023: 32 080 kg

Havøysund: Havøysund Havn
Mottatt kvantum 2023: N/A

N/A= ikke registrert per 24.06.24

Fishing for Litter - renere hav!

Takk til alle som tar del i miljødugnaden!

Sortering av avfall

Det foregår en stor innsats med å separere gjenvinnbart og ikke-gjenvinnbart avfall på fartøyene og ved FFL-mottakene, og ved forrige nyhetsbrev (desember 2023) oppfordret vi til videre fokus på riktig sortering ombord på fartøyene. Vi har også gjort alle deltakerfartøy oppmerksomme på at avfall som ikke er oppfisket heller ikke må finne veien til FFL-sekkene ombord. Siden den gang har vi sett at sorteringen har blitt enda bedre, noe som øker muligheten for gjenvinning, samtidig som at riktig sortering er kostnadsbesparende for ordningen og gjør at enda flere fartøy kan innlemmes i FFL. Vi ønsker derfor å takke alle deltakerfartøyene for den gode sorteringen av gjenvinnbart og ikke-gjenvinnbart oppfisket avfall, og oppfordrer til videre god innsats på dette området 😊

Send oss bilder av oppfisket avfall

Send oss dine bilder av oppfisket avfall ombord på ditt fartøy! Vi ønsker oss flere bilder av opprydningen og håndteringen av oppfisket avfall ombord på fartøyene som kan publiseres på FFL sin facebook-side, i årsrapporter, og/eller i vårt neste nyhetsbrev. Se nederst for kontaktinformasjon!

Nytt informasjonsmaterieil

Nytt informasjonsmaterieil er nå tilgjengelig ved FFL-mottakene. Informasjonsmaterieilet inkluderer blant annet FFL-klistermerker i ulike størrelser, som kan benyttes til promotering av fartøyet bidrag til et renere hav, og oppdaterte veiledningsplansjer for avfallssortering ombord på fartøyet. Ta kontakt med havneansvarlig for utlevering av nytt informasjonsmaterieil til ditt fartøy.

Levering av oppfisket avfall i Austevoll og i Havøysund

Per i dag er det stor kapasitet for å motta større mengder oppfisket avfall ved FFL-mottakene i Austevoll og i Havøysund. Vi oppfordrer derfor alle FFL-fartøy til å levere oppfisket avfall til de to mottakene. Kontakt havneansvarlig ved de to mottakene for levering, eller (i forkant av levering) prosjektleder i FFL.

Flere kystfartøy ønsket i Båtsfjord og på Myre

I Båtsfjord og på Myre ønsker vi at flere kystfartøy tar del i FFL-ordningen, og kapasiteten for å motta større mengder oppfisket avfall her er god. Både mottak og deltakerfartøy bes videreformidle denne informasjonen til nye fartøy, som igjen kan kontakte mottak eller prosjektleder for å melde seg inn i ordningen.

Befaring på FFL-mottaket i Stamsund

En delegasjon fra Miljødirektoratet og Lofoten Havn Vestvågøy har sammen med SALT vært på befaring ved Fishing for Litter-mottaket hos Jangaard Export i Stamsund. Her fikk delegasjonen sett hvordan avfallsmottak i ordningen fungerer og diskutert erfaringer med mottaket. I tillegg fikk de en innføring i hverdagen på et travelt fiskebruk.

Foto: SALT, Miljødirektoratet og Lofoten Havn Vestvågøy på befaring ved FFL-mottaket hos Jangaard Export i Stamsund. Reidar Stensvold ved Jangaard Export sørget for omvisningen.

Mer informasjon om Fishing for Litter

For mer informasjon om ordningen, påmelding, informasjon om levering, deltakelse og avfallssortering, ta kontakt med prosjektleder: ffl@salt.nu

Kontaktpersoner:

Hilde Rødås Johnsen, mob. 996 43 335

Audun Narvestad, mob. 988 06 281

Se også: www.facebook.com/fishing.for.litter.norway, www.fishingforlitter.org, www.salt.nu/fishing-for-litter

Vedlegg 2 – Nyhetsbrev desember 2024

Desember 2024

Statusoppdatering til deltakerne i Fishing for Litter

Takk for innsatsen i 2024!

Fishing for Litter har igjen levert imponerende resultater i 2024. Sammen har vi samlet inn over **1500 tonn** med oppfisket avfall siden oppstarten av ordningen i 2016. I år har blitt levert 201 tonn med oppfisket avfall til mottakshavnene langs norskekysten. Dette betyr mindre plastforurensning i havet og en viktig innsats for å bevare det marine miljøet på kort og lang sikt. Vi ønsker å takke alle våre deltakende fartøy, mottakshavner og andre samarbeidspartnere for deres bidrag i 2024. Det er deres engasjement og innsats som gjør dette mulig - **Takk for at dere er med på denne miljødugnaden!**

Fishing for Litter i 2025

Det er gledelig at Fishing for Litter-ordningen videreføres i statsbudsjettet for 2025, på samme nivå som i 2024. Det betyr at våre deltakerfartøy og samarbeidspartnere kan fortsette det gode arbeidet med å levere og ta i mot oppfisket avfall i elleve mottakshavner også neste år. Ved mottakene i Austevoll og i Havøysund har vi fortsatt stor kapasitet til å ta imot mer FFL-avfall.

Sammen med Norske Havner og Norges Fiskarlag, har SALT startet arbeidet med en modell for mottak og håndtering av oppfisket avfall og utrangerte fiskeredskaper, i tråd med kravene i det nye skipsavfallsdirektivet og kommende produsentansvar. Direktivet pålegger alle havner å dekke normalt behov for avfallslevering, inkludert oppfisket avfall, finansiert gjennom et generelt avfallsgebyr. Fishing for Litter 2.0, finansiert av Handelens Miljøfond og Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF), skal utrede beste praksis for mottaksløsninger for de nevnte fraksjonene, og tilrettelegge for mottak etter mal fra dagens Fishing for Litter ordning i flere havner. Løsningene skal samtidig oppfylle krav om rapportering, datainnsamling og legge til rette for resirkulering av gjenvinnbart avfall. I dette arbeidet vil SALT bruke erfaringene fra dagens ordning. Nye havner som vil ta del i dette arbeidet oppfordres til å ta kontakt.

Vi ønsker alle deltakere og samarbeidspartnere God Jul og Godt Nytt År 🎄

Alle fartøy som har deltatt i ordningen i 2024 vil på nyåret motta en miljøkvittering som dokumentasjon for sin deltakelse og innsats i Fishing for Litter.

Avfallsaktører i Fishing For Litter: Nofir, Remiks Næring AS, Sunnmøre Transport AS, Miljø-Container AS, Ragn-Sells AS, Retura Nomil AS, Sandbakken Miljøstasjon, Franzefoss Gjenvinning AS, Jan Nylund & sønner AS, Lofoten Avfallsselskap, Østbø, Reno-Vest, Masternes Gjenvinning

Fishing for Litter mottak 2024:

Tromsø: Troms Fryseterminal/Tromsøterminalen
Mottatt kvantum 2024: 57300 kg

Longvagrgruppen
Mottatt kvantum 2024: 66480 kg

Egersund: Egersund Group
Mottatt kvantum 2024: N/A kg

Karmøy: Åkrehamn Trålbøteri
Mottatt kvantum 2024: 2040 kg

Hvaler: Egersund Group
Mottatt kvantum 2024: N/A kg

Måløy: Nordfjord havn
Mottatt kvantum 2024: 7190 kg

Båtsfjord: Båtsfjord havn
Mottatt kvantum 2024: 15760 kg

Austevoll: MøreNot
Mottatt kvantum 2024: N/A

Stamsund: Jangaard Export & Lerøy
Mottatt kvantum 2024: 1880 kg

Myre: Øksnes Havn
Mottatt kvantum 2024: 50540 kg

Havøysund: Havøysund Havn
Mottatt kvantum 2024: N/A

Tall per 16.12.24 N/A= ikke registrert per 16.12.24.
Endelig kvantum vil fremgå av årsrapport.

Fishing for Litter - renere hav!

Takk til alle som tar del i miljødugnaden!

Kort oppsummering av plukkanalysen 2024

Årets plukkanalysen har gitt oss verdifull innsikt i hva det oppfiskede avfallet består av. Gjennom plukkanalysene vurderes kilder til avfallet og fordelingen av ulike typer materialer. I tillegg identifiseres enkeltfraksjoner og gjenkjennbare søppelgjenstander. I 2024 er det gjort analyser av avfall som er samlet inn til mottaket i Stamsund, Tromsø, Ålesund og på Myre. Resultatene viser at majoriteten av det oppfiskede avfallet er plast, og at dette i all hovedsak stammer fra fiskeri i form av garn, line, tauverk og trålrøst. Avfallet fiskes opp i områder med høy fiskeriaktivitet, noe som gjenspeiles i den store andelen fiskerirelatert avfall. Vi takker mottakshavner, avfalls-selskaper og andre lokale samarbeidspartnere for samarbeidet med å gjennomføre de årlige plukkanalysene. Informasjon fra analysene gir oss nyttig kunnskap om sammensetningen av det oppfiskede avfallet som igjen kan bidra til forbedret viderehåndtering og gjenvinning av marint søppel, og optimalisering av Fishing for Litter-ordningen.

Foto: Troms Fryseterminal

Viktigheten av sortering ombord

For at Fishing for Litter-ordningen skal være så effektiv som mulig, er riktig sortering av avfall ombord på fartøyene helt avgjørende. Vi oppfordrer alle deltakerfartøy til å følge sorteringsinstruksene nøye, slik at vi sammen kan gjøre en enda større forskjell for miljøet.

Nytt informasjonsmaterieill

I 2024 har vi utarbeidet nytt informasjonsmaterieill for deltakerfartøy og mottakshavner. Dette inkluderer FFL-klistermerker for promotering, oppdaterte veiledningsplansjer for avfallssortering, samt nye sekker som har sorteringsinstruksjoner trykket direkte på sekkene. Vi oppfordrer alle deltakerfartøy til å hente sekker og annet informasjonsmaterieill ved sitt nærmeste FFL-mottak.

Store mengder snøkrabbeteiner

Vi har de siste to årene sett en betydelig økning i leveranser av snøkrabbeteiner, som nå utgjør en stor andel av det oppfiskede avfallet. Vi oppfordrer fartøy som har posisjonsdata for større funn av forsøpling, inkludert områder med mange snøkrabbeteiner, til å rapportere dette inn til oss slik at vi kan styrke kartleggingen av marin forsøpling. Rapporteringen kan gjøres direkte til FFL-prosjektledelsen på e-post. Benytt gjerne rapporteringsskjemaet som ligger tilgjengelig på den nye nettportalen (se info nedenfor).

Ny nettportal

I 2024 lanserte vi en ny nettportal for den nasjonale gjennomføringen av Fishing for Litter-ordningen. På nettportalen publiseres årsrapportene. Her finner dere også informasjon om sortering ombord på fartøyene, skjema for rapportering av større enkeltfunn av marint avfall (slik som snøkrabbeteiner) og annen relevant informasjon. Se mer her: <https://salt.nu/fishing-for-litter>.

Mer informasjon om Fishing for Litter

For mer informasjon om ordningen, påmelding, informasjon om levering, deltakelse og avfallssortering, ta kontakt med prosjektleder: ffl@salt.nu

Kontaktpersoner:

Hilde Rødås Johnsen, mob. 996 43 335

Audun Narvestad, mob. 988 06 281

Se også: www.facebook.com/fishing.for.litter.norway, www.fishingforlitter.org, <https://salt.nu/fishing-for-litter>.

Vedlegg 3 - Eksempel på dypdykk-registreringsskjema (utdrag)

Materialtype	Kilde	Gjenstand	Nasjonalitet	Begroing	Materiale, tillegg 1	Materiale, tillegg 1	Samlet vekt	Antall (Hvis <10 stk)	Vekt 10 stk (hvis >10)
Plast (tauverk)	Fiskeri	Avskjær/bøting	Norsk	Ikke begrodd (<20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Avskjær/bøting	Norsk	Begrodd (>20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Avskjær/bøting	Utenlandsk	Begrodd (>20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Avskjær/bøting	Utenlandsk	Ikke begrodd (<20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Avskjær/bøting	Ukjent	Ikke begrodd (<20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Avskjær/bøting	Ukjent	Begrodd (>20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Combivaier/-line	Norsk	Ikke begrodd (<20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Combivaier/-line	Norsk	Begrodd (>20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Combivaier/-line	Utenlandsk	Begrodd (>20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Combivaier/-line	Utenlandsk	Ikke begrodd (<20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Combivaier/-line	Ukjent	Ikke begrodd (<20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Combivaier/-line	Ukjent	Begrodd (>20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Bunntål (fisk)	Norsk	Ikke begrodd (<20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Bunntål (fisk)	Norsk	Begrodd (>20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Bunntål (fisk)	Utenlandsk	Begrodd (>20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Bunntål (fisk)	Utenlandsk	Ikke begrodd (<20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Bunntål (fisk)	Ukjent	Ikke begrodd (<20%)					
Plast (tauverk)	Fiskeri	Bunntål (fisk)	Ukjent	Begrodd (>20%)					

Vedlegg 4 - Eksempel på miljøkvittering for gjenvunnet avfall, Nofir

Supplier: SALT- Fishing For Litter
 Date: 03.11.2023
 Place: Ramberg
 ID number: 14853

Nofir
 Bringing value to marine waste

Environmental receipt

Material amounts

Fish farming nets	kg	Fish farming nets	kg
Fishing nets	kg	and ropes (energy recovery)	kg
Ropes	kg	Sludge (energy recovery)	kg
Polyamide netting	kg	Total amount	14 950 kg
Polyethylen netting	14 950 kg		
Various plastic fractions	kg		
Various metal fractions	kg		

Effects of material recycling

Decrease in carbon footprint

3,6
kg CO₂ eq/kg

Decrease in non-renewable resources

1,7
kg oil eq/kg

Effects of energy recovery

Decrease in carbon footprint

1,0
kg CO₂ eq/kg

Decrease in non-renewable resources

1,0
kg oil eq/kg

Environmental benefits

 The reduction of climate gasses equals **489** passengers flying from Oslo to London

Decrease in carbon footprint is about **53 820** kg CO₂ eq. Decrease in non-renewable resources is about **25 415** kg oil eq.

Signature

Bringing value to marine waste

**Framtidstro for havet,
kysten og folket.**